

PISA zadania odtajnione - READING

Grudzień 2006

Konsorcjum Projektu:

Australian Council *for* Educational Research
(ACER)

Netherlands National Institute for Educational
Measurement (CITO)

National Institute for Educational Policy
Research (NIER, Japan)

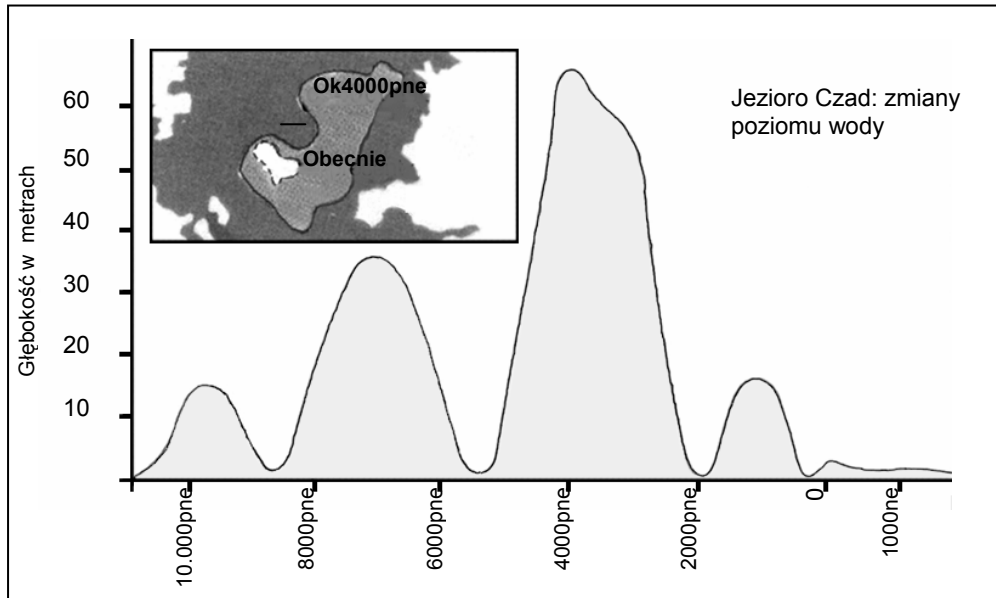
Westat

Table of Contents

R040: Jezioro Czad	3
R077: Grypa	7
R081: Graffiti	14
R088: Sytuacja w zakresie zatrudnienia	21
R099: Plan międzynarodowy	28
R100: Policja	34
R110: Buty sportowe	37
R119: Podarunek	42
R216: Amanda i Księżna	53
R234: Pracownicy	62
R236: Nowe prawa	65

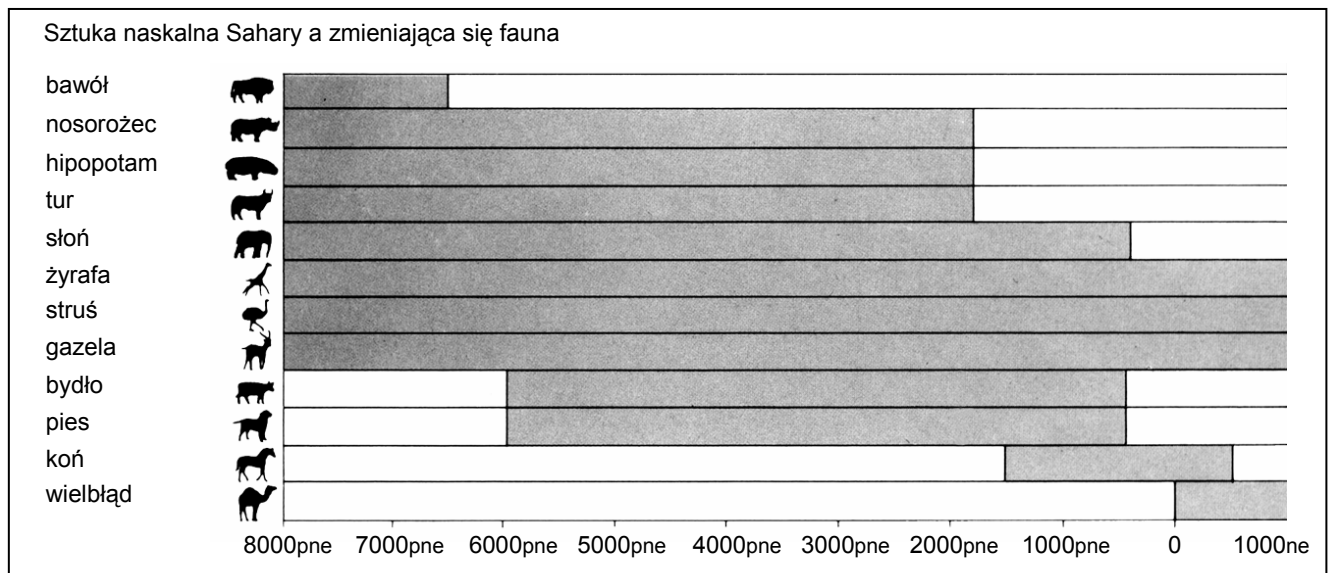
JEZIORO CZAD

Rysunek 1 przedstawia zmiany poziomu wody jeziora Czad na Saharze w północnej Afryce. Jezioro Czad zniknęło zupełnie z powierzchni ziemi około 20 000 lat p.n.e., w czasie ostatniej epoki lodowcowej. Około 11 000 lat p.n.e. znów się pojawiło. Obecnie jego poziom jest w przybliżeniu taki sam, jaki był w roku 1000 n.e.

Rysunek 1

Rysunek 2 przedstawia sztukę naskalną Sahary (tzn. prehistoryczne rysunki i malowidła, które można znaleźć na ścianach jaskiń) i zmieniającą się faunę.

Rysunek 2

W oparciu o informacje na temat jeziora Czad z poprzedniej strony, odpowiedz na poniższe pytania.

Pytanie 2: JEZIORO CZAD

R040Q02

Jaka jest głębokość jeziora Czad obecnie?

- A Około dwóch metrów.
- B Około piętnastu metrów.
- C Około pięćdziesięciu metrów.
- D Zniknęło zupełnie.
- E Nie ma na ten temat informacji.

JEZIORO CZAD: PUNKTACJA 2

CEL PYTANIA: Interpretacja: skojarzenie informacji z tekstu i rysunku

Full credit

Kod 1: A. Około dwóch metrów.

No credit

Kod 0: Inne odpowiedzi

Kod 9: Brak odpowiedzi

Pytanie 3A: JEZIORO CZAD

R040Q03A- 0 1 9

Jaką w przybliżeniu datą rozpoczyna się wykres przedstawiony na rysunku 1?

.....

JEZIORO CZAD: PUNKTACJA 3A

CEL PYTANIA: Odszukanie informacji

Full credit

- Kod 1: 11 000 p.n.e. (lub data między 10 500 a 12 000; lub inna data, którą uczeń ekstrapolował ze skali)
- 11 000
 - 11 000 p.n.e.
 - 10 500 p.n.e.
 - Krótko przed 10 000 p.n.e.
 - Około 12 000
 - Około 11 000 p.n.e.

No credit

- Kod 0: Inne odpowiedzi, w tym także strzałka wskazująca na pierwszy punkt wykresu.
- 10 000 p.n.e. [Nieumiejętność ekstrapolowania ze skali.]
 - 20 000 p.n.e.
 - 8 000 p.n.e. [Uczeń popatrzył na niewłaściwą liczbę.]

- ~~11 000 p.n.e.~~ 4 000 p.n.e. [Nie bierze się pod uwagę przekreślonych odpowiedzi.]
- 0

Kod 9: Brak odpowiedzi

Pytanie 3B: JEZIORO CZAD

R040Q03B- 0 1 9

Dlaczego autor wybrał właśnie tę datę na początek wykresu?

.....
.....

JEZIORO CZAD: PUNKTACJA 3B

CEL PYTANIA: Przemyslenie formy tekstu: wywnioskowanie, dlaczego autor podjął taką decyzję

Full credit

Kod 1: Uczeń nawiązuje do ponownego pojawienia się jeziora. Uwaga: odpowiedź ta może uzyskać maksimum punktów nawet, jeżeli poprzednia odpowiedź była nieprawidłowa.

- Jezioro Czad pojawiło się znów w 11 000 r. p.n.e. po tym, jak zniknęło zupełnie około 20 000 r. p.n.e.
- Jezioro zniknęło w czasie epoki lodowcowej, a następnie mniej więcej w tym okresie znów się pojawiło.
- Jezioro wtedy znów się pojawiło.
- Około 11 000 r. p.n.e. powróciło.
- W tym okresie jezioro znów się pojawiło po zniknięciu na 9 000 lat.

No credit

Kod 0: Inne odpowiedzi

- Wtedy zaczęły się pojawiać zwierzęta.
- W 11 000 r. p.n.e. ludzie zaczęli malować na skałach.
- W 11 000 r. p.n.e. pojawiło się jezioro (po raz pierwszy).
- Dlatego, że wtedy Jezioro Czad kompletnie wyschło.
- Dlatego, że od tej daty zaczyna się wykres.

Kod 9: Brak odpowiedzi

Pytanie 4: JEZIORO CZAD

R040Q04

Rysunek 2 opiera się na założeniu, że:

- A zwierzęta narysowane na skałach żyły na tym terenie w czasie powstania rysunku.
- B artyści, którzy je tworzyli, byli utalentowani.
- C artyści, którzy je tworzyli, mieli możliwość dalekich podróży.
- D nie próbowano oswoić zwierząt namalowanych na skałach.

JEZIORO CZAD: PUNKTACJA 4

CEL PYTANIA: Całościowe zrozumienie tekstu: znalezienie głównej idei wykresu

Full credit

Kod 1: A zwierzęta narysowane na skałach żyły na tym terenie w czasie powstania rysunku.

No credit

Kod 0: Inne odpowiedzi

Kod 9: Brak odpowiedzi

Pytanie 6: JEZIORO CZAD

R040Q06

Aby odpowiedzieć na to pytanie, należy połączyć informacje zawarte na rysunku 1 i rysunku 2.

Zniknięcie nosorożców, hipopotamów oraz turów z malowideł naskalnych Sahary nastąpiło:

- A na początku ostatniej epoki lodowcowej.
- B w środku okresu, kiedy poziom jeziora Czad był najwyższy.
- C po tym, jak poziom wody jeziora Czad zaczął stopniowo opadać przez okres ponad tysiąca lat.
- D na początku nieprzerwanego okresu wysychania.

JEZIORO CZAD: PUNKTACJA 6

CEL PYTANIA: Interpretacja: skojarzenie informacji pochodzących z różnych tekstów

Full credit

Kod 1: C po tym, jak poziom wody jeziora Czad zaczął stopniowo opadać przez okres ponad tysiąca lat.

No credit

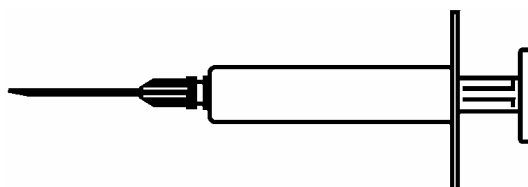
Kod 0: Inne odpowiedzi

Kod 9: Brak odpowiedzi

PROGRAM DOBROWOLNYCH SZCZEPIEŃ PRZECIW GRYPIE DLA PRACOWNIKÓW ACOL

Jak wszyscy dobrze wiemy, zimą grypa atakuje nienacka wiele osób. Jej ofiary mogą być chore całymi tygodniami.

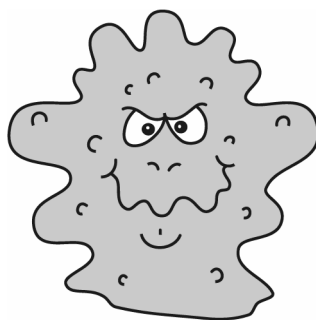
Najlepszy sposób na zwalczenie tego wirusa to sprawne i zdrowe ciało. Szczególnie zalecane są codzienne ćwiczenia fizyczne oraz spożywanie dużych ilości owoców i warzyw, co wspomaga układ odpornościowy organizmu w zwalczaniu wirusa.

ACOL postanowił umożliwić pracownikom zaszczepienie się przeciw grypie, co jest dodatkowym zabezpieczeniem przed rozprzestrzenianiem się tego złośliwego wirusa. Na zlecenie naszej firmy, w tygodniu rozpoczynającym się 16 października przyjdzie pielęgniarka i w godzinach pracy przeprowadzi szczepienia. Program jest darmowy i dostępny dla każdego pracownika.

Uczestnictwo w nim jest dobrowolne. Pracownicy, którzy zechcą z niego skorzystać, zostaną poproszeni o podpisanie oświadczenia, że nie mają alergii oraz że zostali poinformowani o możliwości wystąpienia niewielkich skutków ubocznych w wyniku szczepienia.

Z doświadczeń lekarzy wynika, że szczepienia nie wywołują grypy. Mogą jednakże wywołać pewne skutki uboczne, takie jak zmęczenie, niewielka gorączka lub lekki ból ramienia.

KTO POWINIEN SIĘ ZASZCZEPIĆ?

Wszyscy zainteresowani ochroną przed wirusem.

Szczepienia są zalecane szczególnie ludziom powyżej 65 roku życia. Jednakże bez względu na wiek, są one zalecane KAŻDEMU, kto cierpi na przewlekłą, wyczerpującą chorobę, zwłaszcza serca, płuc, oskrzeli lub na cukrzycę.

W środowisku biurowym WSZYSCY pracownicy są narażeni na zarażenie się grypą.

KTO NIE POWINIEN SIĘ SZCZEPIĆ?

Osoby, które mają uczulenie na jajka, chorzy z wysoką gorączką i kobiety w ciąży.

Jeśli przyjmujesz jakieś lekarstwa lub wcześniej zdarzyło Ci się źle zareagować na szczepienie przeciw grypie, skontaktuj się ze swoim lekarzem.

Jeśli pragniesz zaszczepić się w tygodniu rozpoczynającym się 16 października, prosimy o powiadomienie o tym pani Aliny Kowalewskiej do 6 października. Dzień i godzina szczepień zostaną ustalone w zależności od możliwości pielęgniarki, liczby chętnych i daty odpowiadającej największej liczbie pracowników. Jeśli chcesz zaszczepić się przed zimą i nie odpowiada ci ustalony termin, również prosimy o kontakt z panią Kowalewską. Jeśli będzie wystarczająco dużo chętnych, zostanie zorganizowana dodatkowa seria szczepień.

Więcej informacji można uzyskać u p. Aliny Kowalewskiej pod numerem 5577.

Życzeń
Zdrowia

Alina Kowalewska, kierowniczka działu kadr w firmie o nazwie ACOL, przygotowała ogłoszenie dla pracowników, zamieszczone na dwóch poprzednich stronach. Na podstawie zawartych w nim informacji, odpowiedz na zadane dalej pytania.

Pytanie 2: GRYPA

R077Q02

Co szczególnego proponuje się w programie szczepień ochronnych w firmie ACOL?

A W zimie prowadzone będą codziennie ćwiczenia fizyczne.

- B Szczepienia będą prowadzone w godzinach pracy.
- C Uczestnikom zostanie zaoferowana premia.
- D Lekarz będzie wykonywał szczepienia.

GRYPA: PUNKTACJA 2

CEL PYTANIA: Wyszukanie informacji: przejrzanie tekstu i znalezienie dokładnie przedstawionych informacji

Full credit

Kod 1: B. Szczepienia będą prowadzone w godzinach pracy.

No credit

Kod 0: Inne odpowiedzi

Kod 9: Brak odpowiedzi

Pytanie 3: GRYPA

R077Q03- 0 1 2 9

Można wypowiadać się o **zawartości** tekstu, tzn. o czym jest w nim mowa.

Można również wypowiadać się o **stylu** tekstu, tzn. o sposobie, w jaki został napisany.

Alina starała się, aby **styl** ogłoszenia był przyjazny i zachęcający.

Czy uważasz, że jej się to udało?

Uzasadnij swoją wypowiedź, powołując się na odpowiednie szczegóły sposobu prezentacji ogłoszenia, jego stylu, ilustracji i innych elementów szaty graficznej.

.....

.....

.....

GRYPA: PUNKTACJA 3

CEL PYTANIA: Przemyślenie formy tekstu: zidentyfikowanie cech odnoszących się do stylu tekstu i jego celu.

Full credit

- Kod 2: Nawiązuje dokładnie do tekstu i znajduje relacje między stylem a celem tekstu, zgodne z określeniem „przyjazny i zachęcający”. Odpowiedź musi zawierać CO NAJMNIEJ JEDEN z następujących elementów:
- (1) szczegółowe nawiązanie do jednej z cech (prezentacja, styl, ilustracje, inne elementy szaty graficznej) – to znaczy do konkretnego fragmentu lub cechy; I/LUB
 - (2) zastosowanie terminów oceniających innych niż „przyjazny” i „zachęcający”. (Proszę zauważyć, że terminy takie jak „ciekawý”, „łatwy

do czytania” i „jasny” nie są uznane za dostatecznie konkretne.)
Opinia na temat tego, czy Alinie się udało, powinna być wyrażona wprost lub implikowana.

- Nie, umieszczenie strzykawki na początku tekstu nie jest dobrym pomysłem, bo strzykawka wygląda przerażająco. *[Nawiązuje do jednego konkretnego fragmentu ogłoszenia: konkretnej ilustracji (1). Stosuje własne terminy oceniające: „przerażająco” (2)]*
- Tak, ilustracje dzielą tekst i przez to łatwiej się go czyta. *[Opisuje jeden konkretny aspekt prezentacji (1).]*
- Obrazek wirusa jest przyjazny. *[Nawiązuje do konkretnego aspektu („jak z komiksu”) jednej ilustracji (1).]*
- Nie, rysunki są dziecinne i nieodpowiednie. *[Stosuje własne terminy („dziecinne” i „nieodpowiednie”) do oceny cechy wymienionej w pytaniu (2).]*
- Tak, styl ogłoszenia jest luzacki i nieoficjalny. *[Stosuje własne terminy („luzacki” i „nieoficjalny”) do oceny cechy wymienionej w pytaniu (2).]*
- Tak, styl jest ciepły i zapraszający. *[Stosuje własne terminy do oceny stylu (2).]*
- Jest za dużo tekstu. Ludziom nie będzie się chciało go czytać. *[Nawiązuje do odpowiedniej cechy prezentacji: ilości tekstu (1). Stosuje własne terminy oceniające (2).]*
- Nie zmusza ludzi do szczepień, a to może ich zachęcić. *[Nawiązuje nie wprost do manieri lub rejestru aspektów stylu (2).]*
- Nie, styl jest bardzo sztywny. *[Dyskusyjne, ale możliwe zastosowanie własnych terminów oceniających: „sztywny” (2).]*

Partial credit

Kod 1: Nawiązuje dokładnie do tekstu i znajduje relację między informacją a treścią (a nie stylem), zgodną z określeniami „przyjazny i zachęcający”.
Opinia co do tego, czy Alinie się udało, czy nie, jest wyrażona wprost lub implikowana.

- Nie, wiadomość o szczepieniach nie może być w żaden sposób przyjazna ani zachęcająca.
- Tak, udało jej się. Daje wiele różnych możliwości i terminów na szczepienia przeciw grypie. Daje także wskazówki co do zdrowia.

No credit

Kod 0: Uczeń podaje niedostateczną lub niejasną odpowiedź.

- Tak, wynika z tego, że to dobry pomysł.
- Tak, jest przyjazny i zachęcający. *[Określenia te nie odnoszą się do konkretnych cech.]*
- Nie, jest do niczego.
- Nie, bo niektóre informacje zawierają błędy. *[Odnosi się do treści nie nawiązując do idei „przyjazny i zachęcający”.]*
- Tak, ilustracje są zachęcające, a styl ogłoszenia jest też do przyjęcia. *[„Ilustracje są zachęcające” nie wykracza poza określenia użyte w pytaniu. „Styl ogłoszenia jest też do przyjęcia” jest zbyt niejasne.]*
- Udało jej się. To jest jasne i łatwo się czyta. *[Zastosowane terminy są za mało konkretne.]*
- Myślę, że jej się udało. Wybrała ilustracje i napisała ciekawy tekst. *[Brak jakiegokolwiek oceny ilustracji, a „ciekawy tekst” jest pojęciem zbyt niejasnym.]*

LUB: Wykazuje niedokładne zrozumienie materiału lub podaje inną odpowiedź, nieprawdopodobną lub bez związku.

- Tak, wszyscy powinni się zaszczepić. *[Bez związku i niedokładne.]*
- Nie, ilustracje nie mają nic wspólnego z ogłoszeniem. *[Niedokładne]*
- Tak, ponieważ Alina chce, żeby ludzie bali się grypy. *[Sprzeczne z ideą „przyjazny i zachęcający”.]*

- Dobrze, ale to tylko jedna z opinii. *[Bez związku]*
- Tak, była tam krótka informacja, co zrobią, żeby zapobiegać grypie. *[Bez związku – nawiązuje do treści, ale w sposób niekonkretny.]*
- Tak, przedstawia same fakty. *[Bez związku]*
- Tak, bo więcej ludzi powinno się szczepić. *[Podaje ogólną opinię na temat szczepień, nie nawiązuje ani do stylu, ani do szczegółów tekstu.]*
- Tak uważam, bo nikt nie chce być chory. Wszyscy chcą mieć dobre zdrowie. *[Bez związku]*

Kod 9: Brak odpowiedzi

Pytanie 4: GRYPA

R077Q04

Z ogłoszenia wynika, że jeśli chcesz się zabezpieczyć przed grypą, szczepionka jest

- A bardziej skuteczna niż ćwiczenia fizyczne i zdrowa dieta, ale bardziej ryzykowna.
- B dobrym pomysłem, ale nie zastąpi ćwiczeń i zdrowej diety.
- C równie skuteczna jak ćwiczenia i zdrowa dieta, lecz mniej kłopotliwa.
- D nie warta zastanowienia, jeśli dużo ćwiczysz i przestrzegasz zdrowej diety.

GRYPA: PUNKTACJA 4

CEL PYTANIA: Interpretacja: łączenie różnych części tekstu

Full credit

Kod 1: B. dobrym pomysłem, ale nie zastąpi ćwiczeń i zdrowej diety.

No credit

Kod 0: Inne odpowiedzi

Kod 9: Brak odpowiedzi

Pytanie 5: GRYPA

R077Q05- 0 1 2 9

We fragmencie ogłoszenia jest napisane:

KTO POWINIEN SIĘ ZASZCZEPIĆ?

Wszyscy zainteresowani ochroną przed wirusem.

Po tym, jak Alina rozesłała ogłoszenie w całej firmie, kolega z pracy powiedział jej, że nie powinna była umieszczać w tekście zdania „Wszyscy zainteresowani ochroną przed wirusem”, ponieważ wprowadza ono w błąd.

Czy zgadzasz się, że to zdanie wprowadza w błąd i nie powinno zostać umieszczone w tekście?

Uzasadnij odpowiedź.

.....

.....

.....

.....

GRYPA: PUNKTACJA 5

CEL PYTANIA: Przemyslenie treści tekstu: ocena odpowiedniości fragmentu tekstu w stosunku do jego całego znaczenia i celu

Full credit

Kod 2: Ocenia ten fragment tekstu w odniesieniu do określenia „wprowadza w błąd” wskazując, że istnieje potencjalna sprzeczność między: „Kto powinien się zaszczepić? Wszyscy...” a: „Kto nie powinien się szczepić?”.
Może, ale nie musi uzasadniać tej sprzeczności.

Zgoda lub jej brak są wyrażone wprost lub implikowane.

- Tak, ponieważ szczepienia dla niektórych ludzi mogą być niebezpieczne (np. dla kobiet w ciąży). *[Opisuje sprzeczność.]*
- Nie, ponieważ gdy przeczyta się parę następných linijek widać, że niektórzy ludzie nie powinni się szczepić, a generalnie zależy jej na tym, żeby się zaszczepili.
- Tak, ponieważ najpierw pisze „wszyscy”, a potem wymienia osoby, które nie powinny się szczepić. *[Sprzeczność zidentyfikowana.]*
- Z tej linijki wynika, że wszyscy się powinni zaszczepić, a to nie jest prawda. *[Sprzeczność pokrótce opisana.]*
- Tak, w pewnym stopniu! Może: „Wszyscy zainteresowani ochroną przed wirusem, którzy nie mają następujących symptomów lub schorzeń”.
[Zasugerowane przereagowanie wskazuje na dostrzeżenie sprzeczności.]

LUB: Ocenia ten fragment tekstu w odniesieniu do określenia „wprowadza w błąd” wskazując, że takie określenie może być przesadne (tzn. Nie wszyscy muszą się szczepić lub szczepienie nie zapewnia całkowitej ochrony).
Może, ale nie musi uzasadniać, na czym polega ta przesada.
Zgoda lub niezgoda są wyrażone wprost lub implikowane.

- Trzeba je usunąć, bo szczepienie nie gwarantuje, że nie zachorujemy na grypę.
- Nie zgadzam się, chociaż wynika z niego, że jeśli się nie zaszczepisz, na pewno zachorujesz.
- Zaszczepienie się nie daje pełnej ochrony.
- Usunąć je, ponieważ nie każdy zachoruje na grypę, zwłaszcza jeśli jest zdrowy i ma dobrą kondycję.
- Tak, zgadzam się, ponieważ wynika z niego, że szczepionki są lepsze niż w rzeczywistości. *[Implikuje przesadę, chociaż mało konkretnie.]*

Partial credit

Kod 1: Ocenia ten fragment tekstu, ale w odniesieniu do określenia „wprowadza w błąd”.

- (1) Wskazuje, że to stwierdzenie ma silny wydźwięk, wywiera odpowiedni skutek i/lub jest zachęcające, nie wspominając jednak o potencjalnej sprzeczności ani o elemencie wprowadzenia w błąd; LUB
- (2) Wskazuje, że zdanie „Wszyscy zainteresowani ochroną przed

wirusem” jest zbyteczne, ponieważ stwierdza rzecz oczywistą.

- Dobrze, że zostało umieszczone, ponieważ zachęca ludzi. [1]
- Powinno pozostać, ponieważ informacja jest dzięki niemu wyraźniejsza. [1]
- Myślę, że te słowa należałoby usunąć, ponieważ wiadomo, że wszyscy chcą ochrony przed wirusem, nawet jeśli szczepienie jej nie zapewnia. [2]

No credit

Kod 0: Odpowiedź niedostateczna lub niejasna, lub uczeń potwierdza, że zdanie to „wprowadza w błąd”, ale nie uzasadnia.

- Można je zostawić, jest dobre. [Brak uzasadnienia.]
- Powinno umieścić inną ilustrację zamiast tego nagłówka. [Brak uzasadnienia.]
- Tak, to zdanie wprowadza w błąd i może być powodem problemów. [Brak uzasadnienia]

LUB: Wykazuje niedokładne zrozumienie materiału lub daje odpowiedź nieprawdopodobną lub bez związku.

- Powinno się je usunąć, bo każdy ma prawo sam podejmować decyzje. [Niezrozumienie rejestru tekstu: to nie było polecenie.]
- Myślę, że po słowie WIRUSEM trzeba dać słowo GRYPY, ponieważ ludzie, którzy rzucają okiem na to ogłoszenie mogą pomyśleć, że chodzi o jakiś inny wirus, a nie grypę. [Nieprawdopodobne uzasadnienie dla „wprowadza w błąd”.]
- Tak, ludzie mogą być tym zainteresowani, ale mogą bać się igły. [Bez związku]

Kod 9: Brak odpowiedzi

Pytanie 6: GRYPA

R077Q06

Biorąc pod uwagę informacje zawarte w ogłoszeniu, który z niżej wymienionych pracowników powinien skontaktować się z Aliną Kowalewską?

- A Stefan z magazynu, który nie chce się zaszczepić, bo polega na swojej wrodzonej odporności.
- B Julia z działu sprzedaży, która chciałaby wiedzieć, czy program szczepień jest obowiązkowy.
- C Alicja z działu korespondencji, która chciałaby się zaszczepić, ale spodziewa się dziecka za dwa miesiące.
- D Michał z księgowości, który chciałby się zaszczepić, ale od 16 października będzie miał urlop.

GRYPA: PUNKTACJA 6

CEL PYTANIA: Przemyslenie tekstu i odniesienie się do kryteriów przedstawionych w tekście

Full credit

Kod 1: D. Michał z księgowości, który chciałby się zaszczepić, ale od 16 października będzie miał urlop.

No credit

Kod 0: Inne odpowiedzi

Kod 9: Brak odpowiedzi

GRAFFITI

Aż się gotuję z gniewu, widząc że mur szkolny jest czyszczony i malowany już czwarty raz, aby usunąć graffiti. Twórcze nastawienie jest godne podziwu, ale ludzie powinni znaleźć taki sposób wyrażania siebie, za który ceny nie będzie musiało ponosić społeczeństwo.

Dlaczego niszcycie reputację młodzieży, malując graffiti tam, gdzie jest to zabronione? Prawdziwi, zawodowi artyści nie wieszają swoich dzieł na ulicach, prawda? Zamiast tego starają się znaleźć jakieś źródła finansowania i zdobywają sławę, wystawiając prace oficjalnie na wystawach.

Uważam, że budynki, płoty i parkowe ławki są same w sobie dziełami sztuki. To naprawdę okropne niszczyć je graffiti, a co więcej, metoda ta niszczy warstwę ozonową. Naprawdę nie mogę zrozumieć, jak ci artyści-kryminaliści mogą jeszcze narzekać, że ich „dzieła sztuki” są raz po raz usuwane.

Helena

Nie trzeba tłumaczyć się ze swoich upodobań. Społeczeństwo pełne jest różnych przekazów i reklam. Reklamy firm, nazwy sklepów. Ogromne, natrętne plakaty na wszystkich ulicach. Czy można je zaakceptować? W większości przypadków, tak. Czy graffiti można zaakceptować? Niektórzy mówią, tak, niektórzy mówią, nie.

Kto płaci za graffiti? A kto, w ostatecznym rozrachunku, płaci za reklamy? Dobre pytanie. Konsument.

Czy ci, którzy zawiesili wielkie plakaty reklamowe, pytali Cię o zgodę? Nie. Czy malarze graffiti powinni więc pytać? Czy nie jest to po prostu sprawa komunikowania się: twoje imię, nazwy band młodzieżowych, wielkie malowidła na ulicach?

Pomyśl o ubraniach w kratkę i w paski, które pojawiły się w sklepach parę lat temu. I o kombinezonach narciarskich. Wzory i kolory zostały wzięte bezpośrednio z kolorowych, betonowych ścian. To zabawne, że te wzory i kolory są akceptowane i podziwiane, a graffiti w tym samym stylu uważane za okropne.

Nastały ciężkie czasy dla sztuki.

Zofia

Dwa listy z poprzedniej strony pochodzą z sieci internetowej i dotyczą graffiti. (Graffiti są to malowidła i napisy na ścianach domów i innych miejscach publicznych, np. na wagonach kolejowych. Robienie graffiti jest zabronione.) Odwołując się do tych listów, odpowiedz na następujące pytania.

Pytanie 1: GRAFFITI

R081Q01

Celem każdego z tych listów jest:

- A wyjaśnienie, co to jest graffiti.
- B wyrażenie opinii na temat graffiti.
- C wykazanie popularności graffiti.
- D uświadomienie ludziom, jak dużo pieniędzy wydaje się, aby usunąć graffiti.

GRAFFITI: PUNKTACJA 1

CEL PYTANIA: Całościowe zrozumienie tekstu: znalezienie celu w tekście

Full credit

Kod 1: B. wyrażenie opinii na temat graffiti.

No credit

Kod 0: Inne odpowiedzi

Kod 9: Brak odpowiedzi

Pytanie 2: GRAFFITI

R081Q02- 0 1 9

Helena wspomina o „cenie”, na którą narażone jest społeczeństwo. Jednym z jej rodzajów jest koszt usuwania graffiti z miejsc publicznych.

Jaki jest inny rodzaj „ceny”, do której odwołuje się Helena?

.....

GRAFFITI: PUNKTACJA 2

CEL PYTANIA: Dokonanie interpretacji

Full credit

- Kod 1: Identyfikuje konkretnie lub w kategoriach ogólnych jedną lub więcej cen, o których wspomina Helena: niszczenie reputacji młodzieży; niszczenie obiektów, na których maluje się graffiti; niszczenie warstwy ozonowej.
- Mówi o cenie, jaką płaci środowisko.
 - Mówi, że to niszczy reputację młodzieży.
 - Uważa, że niszczy się w ten sposób inne dzieła sztuki, i to jest ta cena.

- To niszczy dzieła sztuki takie jak budynki.
- Tą ceną jest stracony czas artystów malujących graffiti.
- Budynki zniszczone przez graffiti. *[Interpretacja ta odnosi się do budynków jako zniszczonych dzieł sztuki (należy to odróżniać od kosztów usuwania graffiti, o których nie ma mowy w pytaniu).]*

No credit

Kod 0: Powtarza rodzaj kosztów wymienionych w pytaniu.

- Usunięcie farby z murów jest bardzo drogie.
- Pieniądze.

LUB: Podaje koszty nie wymienione w tekście.

- Uganianie się za sprawcami zajmuje czas i jest kosztowne.
- Reklama.
- Pomoc finansowa dla artystów.
- Koszty wystawy.

LUB: Daje niedostateczną lub niejasną odpowiedź.

- Cena, jaką płaci społeczeństwo.
- Konsument za to płaci.

Kod 9: Brak odpowiedzi

Pytanie 5: GRAFFITI

R081Q05- 0 1 9

Dlaczego Zofia odwołuje się do reklam?

.....

.....

GRAFFITI: PUNKTACJA 5

CEL PYTANIA: Dokonanie interpretacji: wywnioskowanie istniejącego związku

Full credit

Kod 1: Dostrzega w tekście porównanie między graffiti a reklamą. Odpowiedź jest zgodna z ideą, że reklama jest legalną formą graffiti.

- Żeby pokazać, że reklama może być tak samo natrętna jak graffiti.
- Ponieważ niektórzy ludzie uważają, że reklamy są tak samo brzydkie jak malunki sprayem.
- Uważa, że reklamy są po prostu dozwoloną formą graffiti.
- Uważa, że reklamy są takie same jak graffiti.
- Bo nikt nie prosi cię o zgodę na wieszanie wielkich plakatów. *[Implikowane jest porównanie między reklamą a graffiti.]*
- Ponieważ reklamy są umieszczane bez naszej zgody, tak samo jak graffiti.
- Ponieważ wielkie plakaty są takie same jak graffiti. *[Odpowiedź minimum. Dostrzega podobieństwo, ale nie mówi, na czym ono polega.]*
- Ponieważ jest to inna forma wystawiania.
- Ponieważ reklamodawcy wieszają plakaty na murach, a ona uważa, że to też jest graffiti.

- Ponieważ też są na murach.
- Ponieważ są też ładne albo brzydkie.
- Mówi o reklamach, ponieważ są one akceptowane, a graffiti nie. *[Podobieństwo między graffiti i reklamą jest implikowane poprzez pokazanie niejednakowego stosunku do nich.]*

LUB: Dostrzega, że nawiązanie do reklamy jest strategią obrony graffiti.

- Po to, żebyśmy zrozumieli, że mamy prawo malować graffiti.

No credit

Kod 0: Daje niedostateczną lub niejasną odpowiedź.

- W ten sposób zwraca uwagę na to, co mówi.
- Ponieważ wymienia ją jako przykład.
- To jest strategia.
- Reklamy firm i nazwy sklepów.

LUB: Wykazuje niedokładne zrozumienie materiału lub daje odpowiedź nieprawdopodobną lub bez związku.

- Opisuje graffiti.
- Bo ludzie umieszczają na nich graffiti.
- Graffiti jest formą reklamy.
- Ponieważ graffiti reklamuje niektóre osoby lub bandy. *[Porównanie idzie w złym kierunku, tzn. graffiti jest formą reklamy.]*

Kod 9: Brak odpowiedzi

Pytanie 6A: GRAFFITI

R081Q06A- 0 1 9

Z którą z autorek listów się zgadzasz? Uzasadnij odpowiedź **własnymi słowami**, odnosząc się do treści wybranego listu lub obu listów.

.....

.....

.....

GRAFFITI: PUNKTACJA 6A

CEL PYTANIA: Przemyslenie treści tekstu: uzasadnienie swojego punktu widzenia

Full credit

Kod 1: Uzasadnia swój punkt widzenia nawiązując do zawartości jednego lub obu listów. Nawiązuje do generalnego stanowiska autorki (tzn. za lub przeciw) lub do szczegółowego argumentu. Interpretacja argumentów autorki listu musi być prawdopodobną. Uzasadnienie może przybrać formę parafrazy lub części tekstu, ale nie może być w całości czy w większej części przepisane bez żadnych zmian czy dodatków.

- Zgadzam się z Heleną. Graffiti jest niedozwolone i przez to jest wandalizmem.
- Z Heleną, bo jestem przeciwny graffiti. *[Odpowiedź minimum]*

- Z Zofią. Uważam, że to hipokryzja karać twórców graffiti, a potem zarabiać miliony na kopiowaniu ich pomysłów.
- Właściwie zgadzam się z nimi dwiema. Malowanie po murach w miejscach publicznych powinno być niedozwolone, ale graficiarzom powinno się dać możliwość malowania w jakimś miejscu.
- Z Zofią, bo jej zależy na sztuce.
- Zgadzam się z nimi dwiema. Nie będę hipokrytą. Graffiti jest złe, ale reklamy są tak samo złe.
- Z Heleną, ponieważ ja też nie lubię graffiti, ale rozumiem punkt widzenia Zofii i to, że ona nie chce potępiać ludzi za robienie czegoś, w co wierzą.
- Z Heleną, bo naprawdę niedobrze jest psuć reputację młodzieży dla tak błahego powodu. *[Przypadek graniczny; występuje dosłowny cytat, ale jest otoczony własnym tekstem.]*
- Z Zofią. To prawda, że wzory i kolory wzięte bezpośrednio z graffiti pojawiają się w sklepach i są akceptowane przez ludzi, którzy uważają graffiti za okropne. *[Uzasadnienie jest połączeniem zwrotów z tekstu, ale ich obróbka świadczy o dobrym zrozumieniu problemu.]*

No credit

- Kod 0: Poparcie własnego punktu widzenia jest ograniczone do bezpośredniego cytatu (z cudzysłowem lub bez).
- Z Heleną, bo zgadzam się, że ludzie powinni znaleźć taki sposób wyrażania się, za który ceny nie będzie ponosić społeczeństwo.
 - Z Heleną. Dlaczego niszczyć reputację młodzieży?
- LUB: Podaje niedostateczną lub niejasną odpowiedź.
- Z Zofią, ponieważ myślę, że w liście Heleny argumentacja nie jest dość silnie uzasadniona (Zofia porównuje swoją argumentację z reklamą, itp.) *[Odpowiedzi dotyczą stylu lub jakości argumentacji.]*
 - Z Heleną, bo ona mówi więcej o szczegółach. *[Odpowiedź dotyczy stylu lub jakości argumentacji.]*
 - Zgadzam się z Heleną. *[Brak uzasadnienia opinii.]*
 - Z Heleną, bo wierzę w to, o czym pisze. *[Brak uzasadnienia opinii.]*
 - Z nimi dwiema, bo domyślałam się skąd Helena pochodzi. Ale Zofia ma też rację. *[Brak uzasadnienia opinii.]*
- LUB: Demonstruje niedokładne zrozumienie materiału lub podaje odpowiedź nieprawdopodobną lub bez związku.
- Bardziej zgadzam się z Heleną. Zofia nie jest zbyt pewna własnego zdania.
 - Z Heleną, ponieważ uważa, że część z nich ma talent. *[Błędna interpretacja argumentacji Heleny.]*
- Kod 9: Brak odpowiedzi

Pytanie 6B: GRAFFITI

R081Q06B- 0 1 9

Można wypowiadać się o zawartości listu, tzn. **o czym jest mowa** w liście.

Można się również wypowiadać o jego stylu, tzn. **o sposobie** napisania listu.

Niezależnie od Twojej własnej opinii w sprawie graffiti, który z listów uważasz za lepszy? Wyjaśnij swoją odpowiedź, odwołując się do **sposobu napisania** wybranego listu lub obu listów.

.....

.....

.....

GRAFFITI: PUNKTACJA 6B

CEL PYTANIA: Przemyslenie formy tekstu: ocena jakości obu listów

Full credit

- Kod 1: Uzasadnia swoje zdanie odwołując się do stylu lub formy jednego lub obu listów. Nawiązuje do takich kryteriów, jak styl pisania, budowa argumentacji, trafność argumentów, ton, zastosowany rejestr, strategie przekonywania czytelników. Określenia takie jak „lepsze argumenty” muszą być jakoś uzasadnione. (Proszę zauważyć, że określenia takie jak „ciekawyy”, „łatwy w czytaniu” i „jasny” nie są uznawane za dostatecznie konkretne.)
- Heleny. Przedstawiła wiele różnych problemów do przemyślenia i wspomniała o szkodach dla środowiska, jakie wyrządzają artyści graffiti, a to uważam za bardzo ważne.
 - List Heleny był przekonujący ze względu na to, że zwraca się bezpośrednio do artystów graffiti.
 - Myślę, że list Heleny jest lepszy. List Zofii jest trochę stroniczy.
 - Myślę, że Zofia przedstawia bardzo silne argumenty, ale list Heleny jest lepiej skonstruowany.
 - Zofii, ponieważ naprawdę nie adresuje ona go do nikogo. [Uzasadnia swój wybór w kategoriach jakości treści. Uzasadnienie to jest nieczytelne, jeśli by się je interpretowało jako „Nie atakuje nikogo”.]
 - Podoba mi się list Heleny. Bardzo zdecydowanie wyraża swoje poglądy.

No credit

- Kod 0: Ocenia w kategoriach zgadzania się lub niezgadzania się ze stanowiskiem autorki, albo tylko parafrazuje lub komentuje treść listu.
- Heleny, zgadzam się ze wszystkim, co mówi.
 - List Heleny był lepszy. Tak jak mówi, graffiti jest kosztowne i szkodliwe.

- LUB: Ocenia, nie podając dostatecznego uzasadnienia.
- List Zofii jest najlepszy.
 - List Zofii łatwiej się czyta.
 - Helena używa lepszych argumentów.

- LUB: Demonstruje niedokładne zrozumienie materiału lub podaje odpowiedź

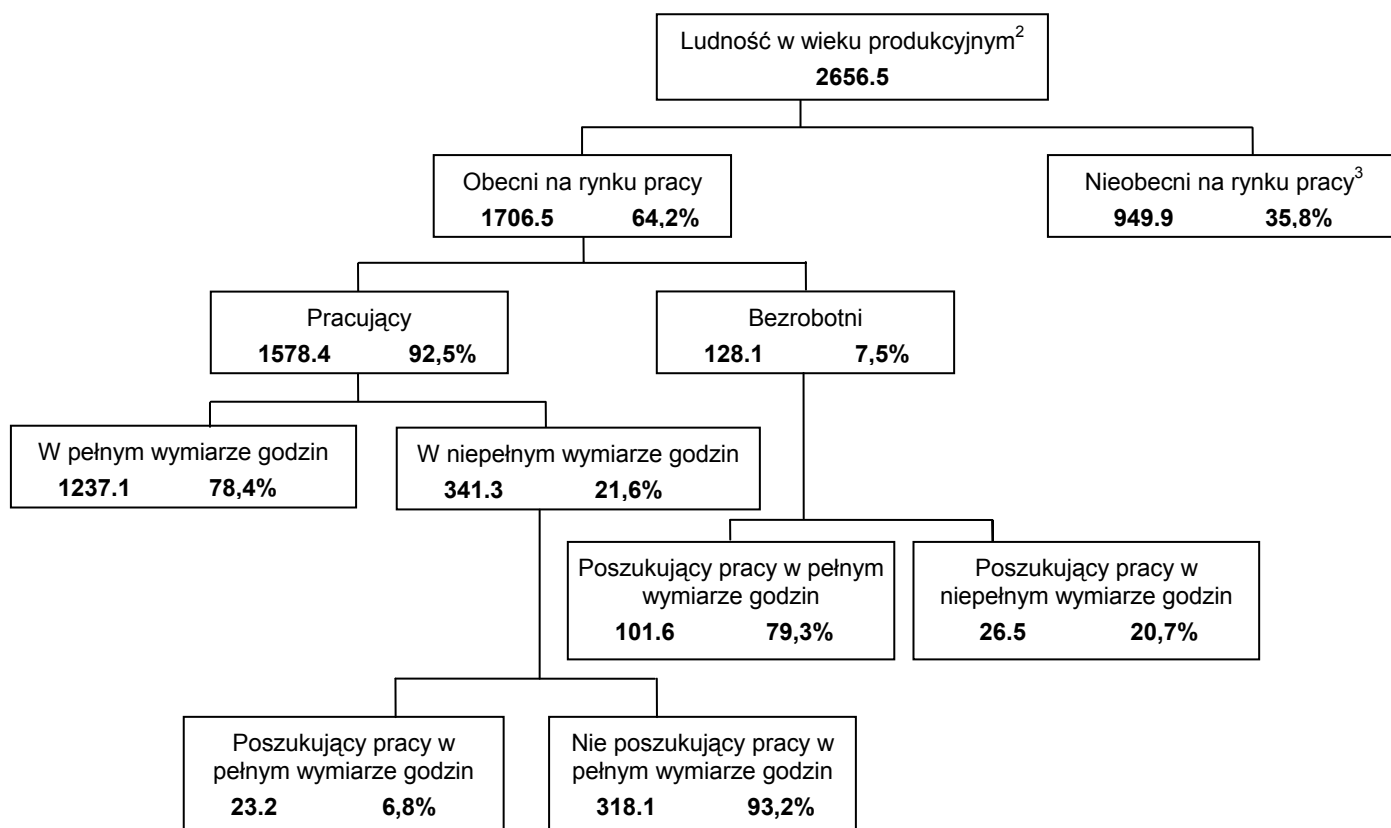
nieprawdopodobną lub bez związku.

- List Heleny jest lepiej napisany. Krok po kroku omawia zagadnienie, a potem na tej podstawie wyciąga logiczny wniosek.
- Zofii, ponieważ dopiero na końcu listu wyjaśnia swoje stanowisko.

Kod 9: Brak odpowiedzi

Poniższy diagram przedstawia strukturę ludności pewnego kraju według sytuacji w zakresie zatrudnienia, czyli jego „ludność w wieku produkcyjnym”. Całkowite zaludnienie tego państwa w 1995 roku wynosiło 3,4 miliona osób.

Struktura ludności według sytuacji w zakresie zatrudnienia na 31 marca 1995 (x1000)¹

Uwagi

1. Liczba osób podana w tysiącach (x 1000).
2. Ludność w wieku produkcyjnym, to ogół ludzi w wieku od 15 do 65 lat.
3. Osoby „Nieobecne na rynku pracy” to osoby, które nie poszukują aktywnie pracy lub nie mogą jej podjąć.

Na podstawie przedstawionych na poprzedniej stronie informacji na temat ludności według sytuacji w zakresie zatrudnienia, odpowiedz na następujące pytania.

Pytanie 1: SYTUACJA W ZAKRESIE ZATRUDNIENIA

R088Q01

Na jakie dwie główne grupy podzielono ludność w wieku produkcyjnym?

- A Pracujący i bezrobotni.
- B Osoby w wieku produkcyjnym i osoby nie będące w wieku produkcyjnym.
- C Pracujący w pełnym wymiarze godzin i pracujący w niepełnym wymiarze godzin.
- D Obecni na rynku pracy i nieobecni na rynku pracy.

SYTUACJA W ZAKRESIE ZATRUDNIENIA: PUNKTACJA 1

CEL PYTANIA: Ogólne zrozumienie tekstu: znalezienie najważniejszego sposobu organizacji podanych informacji

Full credit

Kod 1: D. Obecni na rynku pracy i nieobecni na rynku pracy.

No credit

Kod 0: Inne odpowiedzi

Kod 9: Brak odpowiedzi

Pytanie 3: SYTUACJA W ZAKRESIE ZATRUDNIENIA

R088Q03- 0 1 2 9

Spośród osób w wieku produkcyjnym, ile nie jest obecnych na rynku pracy? (Wpisz liczbę osób, nie procent.)

.....

SYTUACJA W ZAKRESIE ZATRUDNIENIA: PUNKTACJA 3

CEL PYTANIA: Odszukiwanie informacji: połączenie dwu elementów podanej wprost informacji

Full credit

Kod 2: Łączy liczbę podaną w diagramie Z (x1000) w tytule i przypisie: 949 900. Dozwolone są też przybliżenia między 949 000 a 950 000 podane cyframi lub słownie. Dopuszczalne jest także 900 000 lub milion (podane słownie lub cyframi) z określeniem.

- 949 900
- poniżej dziewięciuset pięćdziesięciu tysięcy
- 950 000
- 949.9 tysięcy
- prawie milion
- około 900 tysięcy

- 949.9 X 1000
- 949 900
- 949(000)

Partial credit

Kod 1: Lokalizuje liczbę w diagramie, ale nie łączy jej poprawnie z x1000 w tytule i przypisie. Odpowiedzi 949,9 słowami lub cyframi. Dopuszczalne są także przybliżenia, jak te podane dla Kodu 2.

- 949.9
- 94.900
- prawie tysiąc
- poniżej 950
- około 900
- poniżej 1000

No credit

Kod 0: Inne odpowiedzi

- 35,8%
- 7,50%

Kod 9: Brak odpowiedzi

Pytanie 4: SYTUACJA W ZAKRESIE ZATRUDNIENIA

R088Q04

Do której z kategorii spośród wymienionych w diagramie, jeśli w ogóle do którejkolwiek, należy zaliczyć osoby wymienione w poniższej tabeli?

Odpowiedz na to pytanie, zaznaczając krzyżykiem właściwe okienko w tej tabeli.

Pierwsza odpowiedź została już zaznaczona.

	„Obecni na rynku pracy: pracujący”	„Obecni na rynku pracy: bezrobotni”	„Nieobecni na rynku pracy”	Nie zakwalifikowani do żadnej kategorii
Kelner pracujący w niepełnym wymiarze godzin, wiek 35 lat	☒	☐	☐	☐
Właścicielka firmy, wiek 43 lata, pracuje 60 godzin w tygodniu	☐	☐	☐	☐
Student na studiach dziennych, wiek 21 lat	☐	☐	☐	☐
Mężczyzna, wiek 28 lat, który niedawno sprzedał swój sklep i poszukuje pracy	☐	☐	☐	☐
Kobieta, wiek 55 lat, która nigdy nie pracowała, ani nie chciała pracować zawodowo	☐	☐	☐	☐
Babcia, wiek 80 lat, wciąż pracuje kilka godzin dziennie przy straganie, który jej rodzina ma na rynku	☐	☐	☐	☐

SYTUACJA W ZAKRESIE ZATRUDNIENIA: PUNKTACJA 4

CEL PYTANIA: Przemyslenie treści tekstu: odniesienie się do kryteriów przedstawionych w tekście

	„Obecni na rynku pracy: pracujący”	„Obecni na rynku pracy: bezrobotni”	„Nieobecni na rynku pracy”	Nie zakwalifikowani do żadnej kategorii
Kelner pracujący w niepełnym wymiarze godzin, wiek 35 lat	☒			
Właścicielka firmy, wiek 43 lata, pracuje 60 godzin w tygodniu	☒			
Student na studiach dziennych, wiek 21 lat			☒	
Mężczyzna, wiek 28 lat, który niedawno sprzedał swój sklep i poszukuje pracy		☒		
Kobieta, wiek 55 lat, która nigdy nie pracowała, ani nie chciała pracować zawodowo			☒	
Babcia, wiek 80 lat, wciąż pracuje kilka godzin dziennie przy straganie, który jej rodzina ma na rynku				☒

Full credit

Kod 3: 5 poprawnych

Partial credit

Kod 2: 4 poprawne

Kod 1: 3 poprawne

No credit

Kod 0: 2 lub mniej poprawne

Pytanie 5: SYTUACJA W ZAKRESIE ZATRUDNIENIA

R088Q05

Załóżmy, że informacje o strukturze ludności według sytuacji w zakresie zatrudnienia byłyby przedstawiane corocznie w takim diagramie jak przedstawiony na początku zadania.

Poniżej wymienione są cztery elementy diagramu. Które z tych elementów będą prawdopodobnie ulegać zmianom każdego roku? Obwiedź kółkiem „Będą się zmieniać” lub „Nie będą się zmieniać” dla każdego z wymienionych poniżej elementów. Pierwsza odpowiedź została już zaznaczona.

Elementy diagramu	Odpowiedź
Nazwy poszczególnych ramek (np. „obecni na rynku pracy”)	Będą się zmieniać / Nie będą się zmieniać
Procenty (np. „64,2%”)	Będą się zmieniać / Nie będą się zmieniać
Liczby (np. „2656.5”)	Będą się zmieniać / Nie będą się zmieniać
Uwagi na dole diagramu	Będą się zmieniać / Nie będą się zmieniać

SYTUACJA W ZAKRESIE ZATRUDNIENIA: PUNKTACJA 5

CEL PYTANIA: Przemysłenie treści tekstu: zrozumienie roli poszczególnych elementów diagramu

Elementy diagramu	Odpowiedź
Nazwy poszczególnych ramek (np. „obecni na rynku pracy”)	Nie będą się zmieniać
Procenty (np. „64,2%”)	Będą się zmieniać
Liczby (np. „2656.5”)	Będą się zmieniać
Uwagi na dole diagramu	Nie będą się zmieniać

Full credit

Kod 1: 3 poprawne

No credit

Kod 0: 2 lub mniej poprawne

Pytanie 7: SYTUACJA W ZAKRESIE ZATRUDNIENIA

R088Q07

Informacje o strukturze ludności według sytuacji w zakresie zatrudnienia zostały przedstawione w postaci diagramu – drzewka, lecz mogły być przedstawione na kilka innych sposobów, takich jak pisemny opis, diagram w kształcie koła, wykres lub tabela.

Został wybrany diagram – drzewko, ponieważ jest szczególnie przydatny przy ilustrowaniu

- A zmian w czasie.
- B całkowitej liczby ludności w danym kraju.
- C kategorii wchodzących w skład każdej grupy.
- D wielkości każdej z grup.

SYTUACJA W ZAKRESIE ZATRUDNIENIA: PUNKTACJA 7

CEL PYTANIA: Przemysłenie formy tekstu: znalezienie zalet poszczególnych form w zależności od kontekstu

Full credit

Kod 1: C. kategorii wchodzących w skład każdej grupy.

No credit

Kod 0: Inne odpowiedzi

Kod 9: Brak odpowiedzi

	EGIPT	ETIOPIA	KENIA	MALAWI	SUDAN	TANZANIA	UGANDA	ZAMBIA	ZIMBABWE	OGKEM
Ochrona zdrowia dzieci										
Wybudowane placówki opieki zdrowotnej (4 lub mniej izb)	1	0	6	0	7	1	2	0	9	26
Pracownicy służby zdrowia kształceni na jednodniowych kursach	1 053	0	719	0	425	1 003	20	80	1085	4 385
Dzieci otrzymujące odżywkę i witaminy przez więcej niż 1 tydzień	10 195	0	2 240	2 400	0	0	0	0	251 402	266 237
Dzieci otrzymujące pomoc finansową na leczenie lub opiekę dentystyczną	984	0	396	0	305	0	581	0	17	2 283

Nauka

Nauczyciele kształceni na tygodniowych kursach	0	0	367	0	970	115	565	0	303	2 320
Zakupione/otrzymane w darze zeszyty z ćwiczeniami	667	0	0	41 200	0	69 106	0	150	0	111 123
Zakupione/otrzymane w darze podręczniki	0	0	45 650	9 600	1 182	8 769	7 285	150	58 387	131 023
Mundurki zakupione/uszyte/otrzymane w darze	8 897	0	5 761	0	2 000	6 040	0	0	434	23 132
Liczba dzieci, którym opłacono/ufundowano stypendium	12 321	0	1 598	0	154	0	0	0	2 014	16 087
Ławki szkolne zrobione/zakupione/otrzymane w darze	3 200	0	3 689	250	1 564	1 725	1 794	0	4 109	16 331
Wybudowane stałe izby lekcyjne	44	0	50	8	93	31	45	0	82	353
Wyremontowane izby lekcyjne	0	0	34	0	0	14	0	0	33	81
Dorośli objęci programem nauczania pisania i czytania w tym roku finansowym	1 160	0	3 000	568	3 617	0	0	0	350	8 695

Środowisko zamieszkania

Wykopane/zbudowane latryny lub ubikacje	50	0	2 403	0	57	162	23	96	4 311	7 102
Podłączone do kanalizacji domy	143	0	0	0	0	0	0	0	0	143
Studnie wykopane/wyremontowane (lub ujęcia wody)	0	0	15	0	7	13	0	0	159	194
Nowe odwierty wody	0	0	8	93	14	0	27	0	220	362
Zbudowane nowe systemy wody pitnej oparte na grawitacji	0	0	28	0	1	0	0	0	0	29
Wyremontowane/udoskonalone systemy wody pitnej	0	0	392	0	2	0	0	0	31	425
Domy wyremontowane dzięki projektowi PLAN	265	0	520	0	0	0	1	0	2	788
Wybudowane nowe domy	225	0	596	0	0	2	6	0	313	1 142
Wybudowane lub wyremontowane pomieszczenia użyteczności publicznej	2	0	2	0	3	0	3	0	2	12
Przywódcy lokalni kształceni na jednodniowych lub dłuższych kursach	2 214	95	3 522	232	200	3 575	814	20	2 693	13 365
Kilometry polepszonych dróg	1,2	0	26	0	0	0	0	0	5,34	80,6
Wybudowane mosty	0	0	4	2	11	0	0	0	1	18
Rodziny, które odniosły bezpośrednie korzyści z programu kontroli erozji gleby	0	0	1 092	0	1 500	0	0	0	18 405	20 997
Elektryfikacja domów	448	0	2	0	0	0	0	0	44	494

W tabeli na poprzedniej stronie zamieszczono fragment sprawozdania międzynarodowej organizacji pomocy, opublikowanego przez PLAN Międzynarodowy. Zawiera on informacje o pracy PLAN-u w jednym regionie (Wschodniej i Południowej Afryce). Korzystając z tabeli, odpowiedz na następujące pytania.

Pytanie 2: PLAN MIĘDZYNARODOWY

R099Q02

W którym kraju, według tabeli, PLAN Międzynarodowy zaangażowany był w najwięcej rodzajów działalności ?

- A Zambia
- B Malawi
- C Kenia
- D Tanzania

PLAN MIĘDZYNARODOWY: PUNKTACJA 2

CEL PYTANIA: Wyszukanie informacji: porównanie pytań z listą

Full credit

Kod 1: C. Kenia

No credit

Kod 0: Inne odpowiedzi

Kod 9: Brak odpowiedzi

Pytanie 4A: PLAN MIĘDZYNARODOWY

R099Q04A

Co tabela mówi na temat zaangażowania PLAN-u Międzynarodowego w Etiopii, w porównaniu z innymi krajami regionu?

- A Zaangażowanie w Etiopii było stosunkowo duże.
- B Zaangażowanie w Etiopii było stosunkowo małe.
- C Było mniej więcej takie samo, jak w innych krajach regionu.
- D Było stosunkowo wysokie w kategorii Środowisko zamieszkania, natomiast niskie w innych kategoriach.

PLAN MIĘDZYNARODOWY: PUNKTACJA 4A

Uwaga: poprawna odpowiedź B: „Zaangażowanie w Etiopii było stosunkowo małe”. Pytanie jest tylko informacyjne i nie będzie wpływało na wynik ucznia. Odpowiedź jest brana pod uwagę w kontekście odpowiedzi na pytanie 4B.

Pytanie 4B: PLAN MIĘDZYNARODOWY

R099Q04B- 0 1 2 3 9

W roku 1996 Etiopia była jednym z najuboższych krajów świata.

Biorąc pod uwagę ten fakt oraz uwzględniając informacje zawarte w tabeli, co, Twoim zdaniem, mogłoby wyjaśnić poziom działalności PLAN-u Międzynarodowego w Etiopii w porównaniu z jego działalnością w innych krajach?

.....

.....

.....

PLAN MIĘDZYNARODOWY: PUNKTACJA 4B

CEL PYTANIA: Przemyslenie treści tekstu: skorzystanie z wiedzy i doświadczenia dla sformułowania hipotezy, która byłaby zgodna z podaną informacją

Full credit

Kod 3: Uczeń odpowiedział poprawnie na pytanie 4A (Klucz B). Wyjaśnia poziom działalności PLAN-u, posługując się WSZYSTKIMI dostarczonymi informacjami z wyraźnym lub implikowanym nawiązaniem do rodzaju działalności prowadzonej przez PLAN w Etiopii. Odpowiedź musi być też zgodna z DWOMA następującymi elementami (choć nie musi do nich obu nawiązywać):

- (1) Niski poziom działalności PLAN-u w Etiopii (informacje dostarczone w tabeli); ORAZ
- (2) Ubóstwo w Etiopii (informacja podana w pytaniu).

- Organizacje pomocowe często zaczynają pracę w jakimś kraju od kształcenia ludzi, dlatego, moim zdaniem, w 1996 r. PLAN dopiero zaczął tam pracować.
- Kształcenie przywódców lokalnych może być jedynym rodzajem pomocy, jakiej mogą tam udzielić. Tam może nie być ani szpitali, ani szkół, w których mogłoby prowadzić innego rodzaju działalność.
- Inne zagraniczne organizacje mogą pomagać w ochronie zdrowia itp., a PLAN rozumie, że muszą się nauczyć rządzić krajem. [*Nawiązanie nie wprost do programu kształcenia przywódców lokalnych.*]

Partial credit

Kod 2: Uczeń odpowiedział poprawnie na pytanie 4A (Klucz B). Wyjaśnia poziom działalności PLAN-u, posługując się WIEKSZOŚCIĄ dostarczonych informacji. Odpowiedź musi być też zgodna z DWOMA następującymi elementami (choć nie musi do nich obu nawiązywać):

- (1) Niski poziom działalności PLAN-u w Etiopii (informacje dostarczone w tabeli); ORAZ

(2) Ubóstwo Etiopii (informacja podana w pytaniu).

- Udzielanie pomocy Etiopii może być trudne, ze względu na panujący tam bałagan.
- Tam może być wojna, dlatego trudno udzielać pomocy.
- Nie wiedzą, jak im pomagać.
- Jeżeli inne organizacje pomagają Etiopii, PLAN ma tam mniej do roboty.
- Wyobrażam sobie, że inne kraje pierwsze dostały pomoc, a Etiopia dostanie ją trochę później.
- Mieszkańcy Etiopii mogą mieć taką kulturę, która utrudnia im kontakty z cudzoziemcami.
- Myślę, że za bardzo pomagają innym krajom, a Etiopii za mało. Plan Międzynarodowy może nie mieć dość pieniędzy dla wszystkich potrzebujących krajów.

Kod 1: Uczeń odpowiedział poprawnie na pytanie 4A (Klucz B). Wyjaśnia poziom działalności PLAN-u, posługując się CZĘŚCIĄ podanych informacji. Odpowiedź musi być też zgodna z elementem niskiego poziomu działalności PLAN-u w Etiopii (informacje dostarczone w tabeli).

- Etiopia nie potrzebuje pomocy PLAN-u tak bardzo, jak inne kraje. *[Posługuje się informacją z tabeli, ale nie uwzględnia informacji o ubóstwie Etiopii, zawartej w pytaniu.]*
- Etiopia nie jest tak biedna jak inne kraje, dlatego nie potrzebuje tak bardzo pomocy PLAN-u. *[Posługuje się informacją z tabeli, ale odpowiedź jest niezgodna z informacją o ubóstwie Etiopii zawartą w pytaniu.]*
- Może Etiopia potrzebuje tylko więcej pomocy w kształceniu przywódców lokalnych niż inne kraje. *[Posługuje się informacją z tabeli, ale nie uwzględnia informacji o ubóstwie Etiopii zawartej w pytaniu.]*

LUB: Uczeń odpowiedział niepoprawnie na pytanie 4A (Klucz nie B). Wyjaśnia poziom działalności PLAN-u, posługując się CZĘŚCIĄ dostarczonych informacji. Odpowiedź musi być zgodna z DWOMA następującymi elementami (choć nie musi do nich obu nawiązywać):

(1) poziom działalności w Etiopii, o którym uczeń powiedział w odpowiedzi na pytanie 4A (samo wyjaśnienie nie musi być zgodne z prawdą);
ORAZ

(2) ubóstwo w Etiopii (informacja podana w pytaniu). Nie do zaakceptowania są odpowiedzi, które posługują się JEDYNIĘ informacją podaną wyraźnie w pytaniu.

- [Odpowiedź na pytanie 4A: Poziom działalności jest w Etiopii stosunkowo wysoki.] Etiopia jest biedniejsza od innych krajów w tym regionie, dlatego potrzebuje więcej pomocy.
- [Odpowiedź na pytanie 4A: Jest mniej więcej taki sam jak w innych krajach w tym regionie.] Pomoc jest rozdzielana równo dlatego, żeby nie było rywalizacji między krajami.

No credit

Kod 0: Daje niedostateczną lub niejasną odpowiedź.

- Nie, nie robią dużo w Etiopii. *[Powtarza informację z pytania 4A, ale jej nie uzasadnia.]*
- PLAN właściwie nic nie robi w Etiopii.

LUB: Demonstruje niedokładne zrozumienie materiału lub daje odpowiedź nieprawdopodobną lub bez związku.

- Powinni więcej pomagać Etiopii. *[Wyraża raczej opinię, niż podaje uzasadnienie.]*

- Kształcą tylko przywódców lokalnych. Nie robią nic dla poprawy zdrowia czy oświaty tamtejszych ludzi. *[Nie wyjaśnia poziomu działalności.]*
- Poziom działalności PLAN-u Międzynarodowego w Etiopii w porównaniu z innymi krajami jest wyższy. *[Powtarza błędną informację z odpowiedzi zaproponowanych w pytaniu 4A, nie podejmując próby jej uzasadnienia.]*
- Zaangażowanie PLAN-u jest we wszystkich krajach podobne. *[Powtarza błędną informację z odpowiedzi zaproponowanych w pytaniu 4A, nie podejmując próby jej uzasadnienia.]*

Kod 9: Brak odpowiedzi

Pytanie 3: PLAN MIĘDZYNARODOWY

R099Q03

Poniżej wymieniono kilka dodatkowych działań w ramach prowadzonej pomocy. Gdyby umieścić je w tabeli, do której kategorii należałoby każde z nich? Wstaw krzyżyk w odpowiedniej kratce dla każdego z wymienionych działań.

Dla pierwszego z nich, służącego jako przykład, krzyżyk jest już wstawiony.

	Ochrona zdrowia dzieci	Nauka	Środowisko zamieszkania
Założenie telefonów publicznych	☐	☐	☒
Szczepienia dzieci	☐	☐	☐
Udzielanie porad matkom na temat karmienia niemowląt	☐	☐	☐
Wybudowanie generatorów elektrycznych wykorzystujących energię słoneczną	☐	☐	☐

PLAN MIĘDZYNARODOWY: PUNKTACJA 3

CEL PYTANIA: Przeomyślenie zawartości: odniesienie się do kryteriów przedstawionych w tekście

	Ochrona zdrowia dzieci	Nauka	Środowisko zamieszkania
Założenie telefonów publicznych	☐	☐	☒
Szczepienia dzieci	☒	☐	☐
Udzielanie porad matkom na temat karmienia niemowląt	☒	☐	☐
Wybudowanie generatorów elektrycznych wykorzystujących energię słoneczną	☐	☐	☒

Full credit

Kod 1: 3 poprawne

No credit

Kod 0: 2 lub mniej poprawnych

Naukowa Broń Policji

Zostało popelnione morderstwo, ale podejrzany zaprzecza wszystkiemu. Twierdzi, że nie znał ofiary. Mówi, że nigdy jej nie widział, nigdy nie znajdował się w jej pobliżu, nigdy jej nie dotknął ... Policja i sad są przekonani, że nie mówi prawdy. Ale jak to udowodnić?

Na miejscu przestępstwa, prowadzący śledztwo zebrali wszystko, co może być wykorzystane jako dowód tego przestępstwa: włókna z tkanin, włosy, odciski palców, niedopałki papierosów... Na kurtce ofiary przestępstwa znaleziono kilka rudych włosów. Dziwnie przypominają włosy podejrzanego. Gdyby udowodnić, że są to naprawdę jego włosy, stanowiłoby to dowód, że jednak spotkał się z ofiarą.

Każdy człowiek jest niepowtarzalny

Specjaliści zabierają się do pracy. Badają komórki z cebulek znalezionych włosów i komórki krwi podejrzanego. W jądrze każdej komórki naszego ciała znajduje się DNA. Co to jest? DNA jest podobny do naszyjnika zrobionego z dwóch spiralnie skręconych sznurów perel. Te perły występują w

czterech różnych kolorach.

Wyobraź sobie tysiące kolorowych perel (które składają się na gen), nawleczonych w ściśle określonej kolejności.

Kolejność ta jest dokładnie taka sama we wszystkich komórkach ciała danego osobnika: zarówno tych w cebulkach włosów, jak i tych w wielkim palcu u nogi, tych w wątrobie, żołądku oraz tych we krwi. Ale kolejność perel różni się w zależności od osoby.

Biorąc pod uwagę liczbę perel nawleczonych w ten sposób, jest bardzo mała szansa na to, że dwie osoby, z wyjątkiem bliźniaków jednojajowych, mają identyczne DNA.

Niepowtarzalny dla każdego człowieka DNA, jest więc swego rodzaju genetycznym dowodem tożsamości.

Genetycy mogą więc porównać genetyczny dowód tożsamości podejrzanego (określony na

podstawie jego krwi) z dowodem człowieka o rudych włosach.

Jeśli okażą się identyczne, będzie wiadomo, że podejrzany zetknął się z ofiarą, choć twierdzi, że jej nigdy nie spotkał.

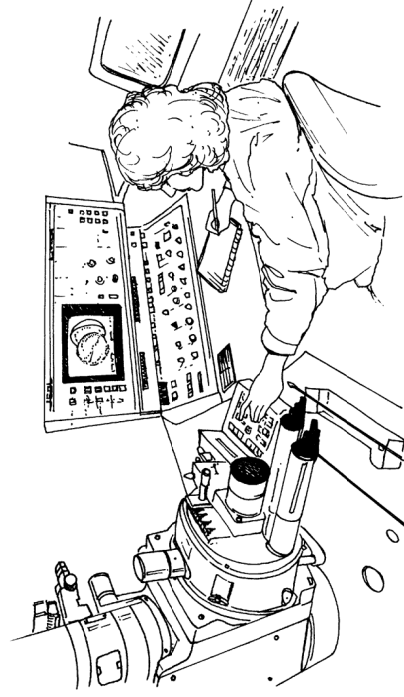
Tylko jeden z dowodów

Coraz częściej w sprawach o gwałt, morderstwo, kradzież lub inne przestępstwa policja przeprowadza badania genetyczne. Dlaczego? Po to, żeby znaleźć dowód kontaktu dwójga ludzi, dwóch przedmiotów lub człowieka i przedmiotu. Udowodnienie takiego kontaktu stanowi często ogromne ułatwienie w śledztwie. Niekoniecznie jednak stanowi dowód zbrodni. Jest to tylko jeden z elementów dowodowych, spośród wielu innych.

Anne Versailles

Jesteśmy zbudowani z miliardów komórek

Każda istota żywa składa się z mnóstwa komórek. Komórka jest nieskończenie mała. Można też powiedzieć, że jest mikroskopijna, ponieważ można ją dostrzec tylko pod mikroskopem powiększającym wiele razy. Każda komórka ma błonę zewnętrzną i jądro, w którym znajduje się DNA.

Mikroskop w laboratorium policyjnym

Genetyczne co?

DNA zbudowany jest z wielu genów, a każdy z nich składa się z tysięcy „perel”. Łącznie geny te tworzą genetyczny dowód tożsamości danej osoby.

Jak odczytujemy ten genetyczny dowód tożsamości?

Genetyk pobiera kilka komórek z cebulek włosów znalezionych na ofierze lub ze śliny pozostawionej na niedopałku papierosa. Umieszcza je w substancji, która niszczy wszystko wokół DNA tych komórek. To samo robi z komórkami pobranymi z krwi podejrzanego. W ten sposób próbka DNA przygotowana jest do dalszej analizy. Następnie DNA umieszczony jest w specjalnym żelu. Przez żel przepuszcza się prąd elektryczny. Po kilku godzinach pojawiają się paski podobne do tych z kodu kreskowego (takiego, jak na wielu produktach, które kupujemy), widoczne w specjalnym świetle. Kod kreskowy DNA podejrzanego porównuje się następnie z kodem DNA włosów znalezionych przy ofierze.

Na podstawie artykułu zamieszczonego na poprzedniej stronie, odpowiedz na poniższe pytania .

Pytanie 4: POLICJA

R100Q04

W celu wyjaśnienia struktury DNA, autor mówi o naszyjniku z pereł. Czym u poszczególnych osób różnią się te naszyjniki między sobą?

- A Różnią się długością.
- B Kolejność pereł jest inna.
- C Liczba naszyjników jest różna.
- D Perły różnią się kolorem.

POLICJA PUNKTACJA 4

CEL PYTANIA: Retrieving Information: locating explicitly stated information

Full credit

Kod 1: Kolejność pereł jest inna.

No credit

Kod 0: Inne odpowiedzi

Kod 9: Brak odpowiedzi

Pytanie 5: POLICJA

R100Q05

Jaki cel ma zacieniony fragment zatytułowany "Jak odczytujemy ten genetyczny dowód tożsamości"?

Ma wyjaśniać:

- A co to jest DNA.
- B co to jest kod kreskowy.
- C w jaki sposób bada się komórki, żeby ustalić wzór DNA.
- D jak można udowodnić popełnienie przestępstwa.

POLICJA PUNKTACJA 5

CEL PYTANIA: Interpretacja: wyciąganie wniosków

Full credit

Kod 1: w jaki sposób bada się komórki, żeby ustalić wzór DNA.

No credit

Kod 0: Inne odpowiedzi

Kod 9: Brak odpowiedzi

Pytanie 6: POLICJA

R100Q06

Co jest głównym zamiarem autora?

- A Ostrzec.
- B Zabawić.
- C Informować.
- D Przekonać.

POLICJA PUNKTACJA 6

CEL PYTANIA: Całościowe zrozumienie tekstu:: znalezienie głównego celu

Full credit

Kod 1: Informować

No credit

Kod 0: Inne odpowiedzi

Kod 9: Brak odpowiedzi

Pytanie 7: POLICJA

R100Q07

Ostatnie zdanie wprowadzenia (końcówka pierwszego zacienionego fragmentu) brzmi: "Ale jak to udowodnić?"

Według artykułu, w jaki sposób prowadzący śledztwo próbują znaleźć odpowiedź na to pytanie?

- A przesłuchując świadków.
- B przeprowadzając badania genetyczne.
- C dokładnie przesłuchując podejrzanego.
- D Ponownie dokładnie analizując wszystkie wyniki śledztwa.

POLICJA PUNKTACJA 7

CEL PYTANIA: Interpretacja: wyciąganie wniosków

Full credit

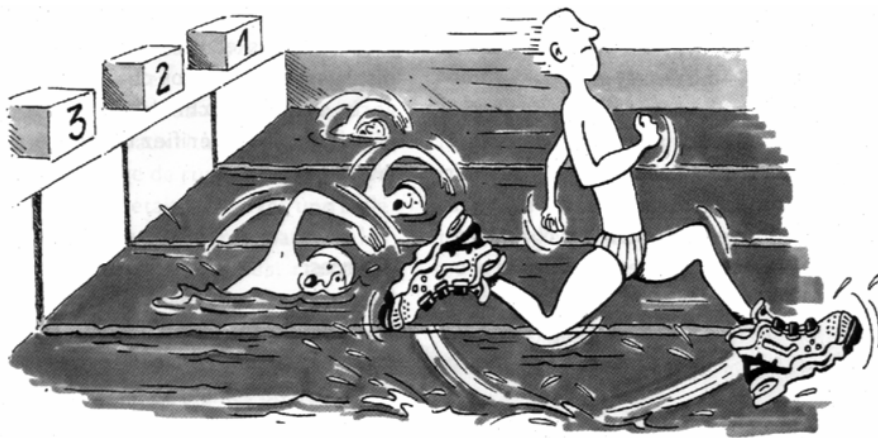
Kod 1: przeprowadzając badania genetyczne.

No credit

Kod 0: Inne odpowiedzi

Kod 9: Brak odpowiedzi

WYGODNIE W BUTACH SPORTOWYCH

Centrum Medycyny Sportowej w Lyonie (Francja) prowadziło przez 14 lat badania na temat kontuzji wśród młodzieży uprawiającej sport oraz wśród zawodowych sportowców. W wyniku badań stwierdzono, że najlepiej jest zapobiegać ... i nosić odpowiednie buty.

Kopnięcia, upadki, zużycie ...

Kontuzje pięty ma osiemnaście procent sportowców pomiędzy 8 a 12 rokiem życia. Chrzątka w kostce źle znosi wstrząsy i 25 % zawodowych piłkarzy uważa ją za swój słaby punkt. Również chrzątka w delikatnym stawie kolanowym może ulec nieodwracalnym uszkodzeniom, i jeśli nie zadba się o nią w dzieciństwie (10-12 lat), kontuzje mogą prowadzić do przedwczesnego zapalenia kości i stawów. Biodro jest także podatne na urazy, zwłaszcza zmęczony gracz ryzykuje jego złamanie. Na skutek upadku lub kolizji.

Według badań piłkarze, grający dłużej niż dziesięć lat, mają przerosty kości piszczelowej lub pięty. Takie zwyrodnienie, zwane „piłkarską stopą”, powodowane jest przez buty ze zbyt elastyczną podeszwą i częścią chroniącą kostkę.

Ochrona, podtrzymywanie, stabilność, amortyzowanie wstrząsów

Zbyt sztywny but ogranicza swobodę ruchu, zbyt elastyczny zwiększa ryzyko urazów i skręceń. Dobry but sportowy powinien spełniać następujące warunki

Po pierwsze, mus zapewnić zewnętrzną ochronę przed uderzeniami piłką lub kopnięciem przez innego gracza, musi dobrze radzić sobie z nierównościami terenu oraz utrzymywać stopę w cieple i suchości, nawet gdy jest mróz i pada deszcz.

Po drugie, musi podtrzymywać stopę, zwłaszcza staw skokowy, żeby uniknąć skręceń, obrzęków i innych kontuzji,

które mogą nawet dotyczyć kolana.

Trzecim, koniecznym warunkiem jest zapewnienie zawodnikowi stabilności, aby nie ślizgał się on na wilgotnej nawierzchni, ani nie potykał na zbyt suchej powierzchni.

Wreszcie, but musi amortyzować wstrząsy; dotyczy to zwłaszcza siatkarzy i koszykarzy, którzy bez przerwy skaczą.

Suche stopy

Aby uniknąć mniejszych, ale bolesnych dolegliwości, takich jak pęcherze, pęknięcia stopy czy grzybica, but powinien oddychać i chronić ją przed wilgocią z zewnątrz. Idealnym materiałem spełniającym te warunki jest skóra, która po impregnacji zapobiega przemoknięciu buta przy pierwszym deszczu.

Na podstawie artykułu na poprzedniej stronie, odpowiedz na następujące pytania.

Pytanie 1: BUTY SPORTOWE

R110Q01

O czym autor chce nam powiedzieć w tym tekście?

- A Jakość większości sportowych butów bardzo się poprawiła.
- B Nie należy grać w piłkę przed ukończeniem 12 roku życia.
- C Młodzież ulega coraz większej ilości kontuzji z powodu kiepskiej kondycji fizycznej.
- D Bardzo ważne jest, żeby młodzi sportowcy nosili dobre obuwie sportowe.

BUTY SPORTOWE PUNKTACJA 1

CEL PYTANIA: Całościowe zrozumienie tekstu

Full credit

Kod 1: Bardzo ważne jest, żeby młodzi sportowcy nosili dobre obuwie sportowe.

No credit

Kod 0: Inne odpowiedzi

Kod 9: Brak odpowiedzi

Pytanie 4: BUTY SPORTOWE

R110Q04- 0 1 9

Dlaczego, według artykułu, buty sportowe nie powinny być zbyt sztywne?

.....

BUTY SPORTOWE PUNKTACJA 4

CEL PYTANIA: Odszukiwanie informacji: wybór informacji podanej wprost

Full credit

Kod 1: Nawiązuje do ograniczenia swobody ruchów.

- Ogranicza swobodę ruchów.
- Uniemożliwia bieganie.

No credit

Kod 0: Demonstruje niedokładne zrozumienie materiału lub daje odpowiedź nieprawdopodobną lub bez związku.

- Żeby uniknąć urazów.
- Nie podtrzymuje stopy.
- Ponieważ muszą podtrzymywać stopę i kostkę.

LUB: Daje niedostateczną lub niejasną odpowiedź.

- Bo inne są nieodpowiednie.

Kod 9: Brak odpowiedzi

Pytanie 5: BUTY SPORTOWE

R110Q05- 0 1 9

W jednym z fragmentów artykułu mówi się: “Dobry sportowy but powinien spełniać następujące cztery warunki.”

Jakie to warunki?

.....

.....

.....

.....

BUTY SPORTOWE PUNKTACJA 5

CEL PYTANIA: Odszukiwanie informacji

Full credit

Kod 1: Nawiązuje do czterech warunków wymienionych w tekście kursywą. Każdy odnośnik może być bezpośrednim cytatem, parafrazą lub omówieniem warunku. Warunki mogą być podane w dowolnej kolejności. Te cztery warunki to:

- (1) Zapewnienie zewnętrznej ochrony
 - (2) Podtrzymywanie stopy
 - (3) Zapewnienie stabilności.
 - (4) Amortyzowanie wstrząsów.
- 1 Zewnętrzna ochrona
2 Podtrzymywanie stopy
3 Zapewnienie stabilności
4 Amortyzowanie wstrząsów
 - Musi zapewnić zewnętrzną ochronę, podtrzymywać stopę, zapewnić stabilność i musi amortyzować wstrząsy.
 - 1 Muszą chronić przed ślizganiem się i potykaniem. *[stabilność]*
2 Muszą chronić stopę przed wstrząsami (np. przy skokach). *[amortyzowanie wstrząsów]*
3 Muszą chronić przed nierównościami terenu i przed zimnem. *[ochrona zewnętrzną]*
4 Muszą podtrzymywać stopę i staw skokowy. *[podtrzymywanie stopy]*
 - Chronić, podtrzymywać, stabilizować i amortyzować. *[Podaje podtytuły z tej części tekstu.]*

No credit

Kod 0: Inne odpowiedzi

- 1. Chronić przed uderzeniami piłką i kopnięciami.
 - 2. Radzić sobie z nierównościami terenu.
 - 3. Trzymać stopę w cieple i suchości.
 - 4. Podtrzymywać stopę.
- [Trzy pierwsze punkty w tej odpowiedzi są wszystkimi elementami pierwszego warunku (zapewnienie zewnętrznej ochrony).]*

Kod 9: Brak odpowiedzi

Pytanie 6: BUTY SPORTOWE

R110Q06

Spójrz na zdanie z końcowej części artykułu. Poniżej podzielono je na dwie części:

“Aby uniknąć mniejszych, ale bolesnych dolegliwości takich jak pęcherze, pęknięcia skóry stopy czy grzybica,...” (część pierwsza)

“...but powinien pozwalać stopie oddychać i chronić ją przed wilgocią z zewnątrz.” (część druga)

Jaki związek zachodzi pomiędzy pierwszą i drugą częścią tego zdania?

Druga część

- A zaprzecza pierwszej części.
- B powtarza część pierwszą.
- C ilustruje problem opisany w pierwszej części.
- D podaje rozwiązanie problemu opisanego w części pierwszej.

BUTY SPORTOWE PUNKTACJA 6

CEL PYTANIA: Developing an Interpretation: recognising the relationship between two sentences, without explicit markings (connectors)

Full credit

Kod 1: podaje rozwiązanie problemu opisanego w części pierwszej.

No credit

Kod 0: Inne odpowiedzi

Kod 9: Brak odpowiedzi

PODARUNEK

Zastanawiała się, ile to już dni siedzi tak, patrząc na zimną brązową wodę, podnoszącą się cal po calu i pochłaniającą urwisty brzeg. Jak przez mgłę pamiętała początek deszczu, który przechodząc przez bagna, od południa uderzył w wiązania jej domu. Następnie rzeka zaczęła podnosić się stopniowo, z początku wolno, w końcu zatrzymała się, ale po to, aby powrócić. Z godziny na godzinę wypełniała zatoczki i rowy i rozlewała się na niżej położonych miejscach. W nocy, kiedy spała, rzeka zagarnęła drogę i otoczyła ją: jej łódka odpłynęła, a ona siedziała samotnie w domu, który podobny był do wyspy na urwisku. Teraz woda sięgała już smołowanych desek podpór. I jej poziom wciąż się podnosił.

Tak daleko jak sięgał jej wzrok, aż do wierzchołków drzew, gdzie kiedyś był przeciwny brzeg, bagno było jak opustoszałe morze chłostane strugami deszczu, rzeka zagubiona gdzieś w bezmiarze. Jej dom zbudowany był u podstawy jak łódź, aby stawić czoło takiej powodzi, gdyby kiedyś nadeszła, ale teraz był już stary. Być może deski w dolnej części były już częściowo spróchniałe. Być może lina, którą dom był przywiązany do wiekowego dębu pęknie i wtedy jej dom popłynie w dół z prądem, tak jak jej łódka.

Nikt nie mógł już przyjść. Mogła krzyknąć, ale to było na nic, gdyż i tak nikt nie usłyszy. Jak bagno długie i szerokie inni próbowali ocalić, co się dało, być może nawet życie. Widziała cały dom, unoszący się na wodzie, tak cichy, że czuła się jak na pogrzebie. Widząc go pomyślała, że wie, czyj to dom. Przykro było patrzeć, jak odpływa, ale jego mieszkańcy musieli uciec na wyżej położony teren. Później, kiedy deszcz i ciemności stawały się coraz bardziej gęste, usłyszała panterę wyjącą w górze rzeki.

Teraz dom wydawał się drzeć wokół niej, jakby był jakąś żywą istotą. Pochyliła się, aby złapać lampę, która zsuwała się z nocnego stolika i ustawiła ją między stopami, aby ją na pewno utrzymać. Wówczas trzeszcząc i jęcząc z wysiłku, dom z trudem oderwał się od gliniastego podłoża i zaczął płynąć, podskakując na wodzie jak korek, i kołysząc się z prądem rzeki. Uchwyciła się kurczowo łóżka. Przechylając się z jednej strony na drugą dom napiął cumę do końca. Potem było szarpnięcie, jęk starych belek i w końcu cisza. Powoli nurt złagodził swój napór i pozwolił, aby dom, skrzypiąc, powrócił na swoje miejsce. Wstrzymała oddech i przez długi czas siedziała wczuwając się w powolne, wahadłowe ruchy domu. Ciemność stopniowo przykrywała nieustający deszcz. Wreszcie zasnęła z głową na ramieniu, wciąż trzymając się łóżka.

Gdzieś w środku nocy obudziło ją wycie, głos tak pełen trwogi, że stanęła na nogi, zanim się jeszcze obudziła. W ciemnościach potknęła się o łóżko. Głos dochodził stamtąd, z rzeki. Słyszała, jak coś się porusza, coś dużego, wydającego dziwny odgłos przesuwania się i drapania. Mógł to być inny dom. Nagle to coś uderzyło, a właściwie otarło się, ześlizgnęło po zewnętrznej ścianie domu. To było drzewo. Słyszała jak gałęzie i liście przesuwały się, aby następnie odpłynąć z prądem, pozostawiając tylko deszcz i plusk wezbranej wody, które stały się dźwiękami tak normalnymi, że zdawały się być częścią ciszy. Zwinęta w kłębek na łóżku znów prawie zasnęła, kiedy ponownie rozległo się wycie, tym razem tak blisko, że mogło pochodzić z tego pokoju. Wpatrując się w ciemność, cofała się na łóżku, aż jej dłoń poczuła zimny kształt strzelby. Przycupnąwszy na poduszce, położyła broń na kolanach i zawołała „Kto tam?”.

W odpowiedzi usłyszała ponowne wycie, ale mniej przeraźliwe, jakby zmęczone, po którym zapadła głęboka cisza. Cofnęła się na łóżko. Cokolwiek to było, mogła usłyszeć jak porusza się po ganku. Deski skrzypiały, i mogła odróżnić hałas przewracanych przedmiotów. Coś drapało w ścianę, jakby chcąc wedrzeć się do środka. Teraz już wiedziała, co to jest: duży drapieznik z rodziny kotów,

pozostawiony przez wyrwane drzewo mijające jej dom. Przyszedł z powodzią, jak podarunek.

55 Nieświadomie przesunęła dłonią po twarzy i wzdłuż ściśniętego gardła. Strzelba drżała jej na kolanach. Nigdy w życiu nie widziała pantery. Słyszała, jak ludzie opowiadają o nich, słyszała ich ryki z oddali, jakby pełne cierpienia. Drapieżnik znowu drapał w ścianę, poruszając okno obok drzwi. Tak długo, jak pilnowała okna, a drapieżnik pozostawał otoczony z jednej strony wodą, a z drugiej ścianą domu, będzie bezpieczna. Na zewnątrz zwierzę na chwilę przerwało, aby naostrzyć pazury

60 o zewnętrzne, zardzewiałe okratowanie. Od czasu do czasu pojękiwało.

Kiedy światło w końcu przebiło się przez deszcz, nadchodząc jak inny rodzaj ciemności, wciąż siedziała na łóżku, zmarznięta i zeszywniała. Ramiona, nie przywykłe do wiosłowania na rzece, bolały ją od ciągłego trzymania strzelby. Starła się nie poruszać, obawiając się, że najśłabszy nawet dźwięk może sprowokować

65 drapieżnika. Zamarta w bezruchu, kołysała się tylko wraz z ruchem domu. Deszcz ciągle padał, jakby nigdy nie miał przestać. W szarym świetle mogła dojrzeć tylko wezbrane wody pocętkowane kroplami deszczu i, w oddali, niewyraźne wierzchołki zatopionych drzew. Teraz drapieżnik się nie ruszał. Może sobie odszedł. Odłożywszy strzelbę na bok, wyslizgnęła się z łóżka i bezszelestnie przysunęła się do okna.

70 Wciąż tam był, przykucnął na krawędzi ganku i wpatrywał się w wiekowy dąb, do którego uwiązany był dom, jakby oceniał szanse udanego skoku na zwieszającą się gałąź. Teraz, gdy mogła go zobaczyć, nie wydawał się już tak groźny, z szorstkim, podrapanym przez gałęzie futrem i wynędzniałymi bokami o wystających żebrach. Byłoby łatwo strzelić do niego, kiedy siedzi tak, zamiatając długim ogonem ziemię.

75 Ruszyła z powrotem po karabin, kiedy się odwrócił. Bez ostrzeżenia, przyczajenia się, żadnego napinania mięśni, skoczył na okno, rozbijając szybę. Przewróciła się do tyłu i tłumiąc krzyk, chwyciła za strzelbę i wypaliła w okno. Teraz nie widziała pantery, ale chybiła. Znowu zaczął chodzić wzdłuż i w poprzek. Mogła zobaczyć jego łeb i łuk jego ciała kiedy przechodził koło okna.

80 Trzęsąc się, wróciła do łóżka i położyła się. Usypiający, regularny odgłos rzeki i deszczu i przejmujące zimno nadwerężyły jej stanowczość. Obserwowała okno i trzymała broń w pogotowiu. Po dłuższej chwili znów wstała, żeby rozejrzeć się. Pantera zasnęła z łbem wspartym na przednich łapach, zupełnie jak domowy kot. Po raz pierwszy od kiedy zaczęły się deszcze, zachciało się jej płakać, nad sobą, nad

85 wszystkimi ludźmi, wszystkim, co zostało dotknięte powodzią. Wtuliła się w łóżko i naciągnęła kołdrę na ramiona. Powinna była uciec, kiedy mogła jeszcze to zrobić, kiedy drogi były jeszcze otwarte lub zanim powódź zabrała łódkę. Kiedy kołysała się w przód i w tył wraz z ruchami domu, dotkliwy ból w żołądku przypomniawszy jej, że nic nie jadła. Nie pamiętała już od kiedy. Umierała z głodu, zupełnie jak ten drapieżnik.

90 Przemknęła się do kuchni i rozpałała ogień resztką drewna. Jeśli powódź się nie skończy, będzie musiała spalić krzesło, może nawet stół. Zdjęła resztki wędzonej szynki, zawieszanej pod sufitem, ukroiła parę grubych plasterów brązowawo-czerwonego mięsa i wrzuciła je do rondelka. Od zapachu smażonego mięsa zakręciło się jej w głowie. Były jeszcze zeszcłe biszkopty, pozostałości z ostatniego

95 wypieku. Mogła też zaparzyć kawę. Wody było dosyć.

Kiedy przyrządzała posiłek, prawie zapomniawszy o drapieżniku, dopóki nie zaczął jęczeć. Też był głodny. „Daj mi zjeść” – zawołała do niego – „a potem zajmę się tobą”. I zaśmiała się pod nosem. Kiedy zawieszała resztę szynki z powrotem na gwoździu, pantera wydobyła z siebie głęboki, gardłowy odgłos, aż zadrżała jej ręka.

100 Kiedy zjadła, wróciła do łóżka i wzięła strzelbę. Dom podniósł się tak wysoko, że nie ocierał się już o urwisko, kołysząc się na wodzie. Posiłek ją rozgrzał. Mogłaby pozbyć się zwierzęcia, dopóki jeszcze trochę światła przebijało się przez deszcz. Podkradła się z wolna do okna. Ciągle tam był, pomrukiwał i krążył wokół ganku.

105 Długo na niego patrzyła, nie odczuwając strachu. Wtedy, nie myśląc co robi, odłożyła broń i omijając łóżko podążyła do kuchni. Za nią pantera poruszała się, niespokojnie. Zdjęła resztki szynki i przeszedłszy po kotłyszającej się podłodze do okna, wyrzuciła ją przez stłuczoną szybę. Po drugiej stronie rozległ się głodny pomruk i coś jakby fala wstrząsu przeszła ze zwierzęcia na nią. Ogłuszona tym, co zrobiła powróciła do łóżka. Słyszała jak pantera rozrywa mięso. Dom kotłował się wokół niej.

110 Kiedy się obudziła, wiedziała od razu, że wszystko się zmieniło. Deszcz przestał padać. Próbowwała wyczuć ruchy domu, ale nie kotłował się już na wodzie. Otworzywszy drzwi, ujrzała poprzez poszarpaną zasłonę inny świat. Dom stał na urwisku, tam gdzie zawsze. Parę metrów dalej rzeka wciąż pędziła rwącym prądem, ale między wiekowym dębem i jej domem nie było już wody. Pantera też zniknęła.

115 Widać było tylko wiodące od ganku do wiekowego dębu i dalej, niewątpliwie na bagno, niewyraźne ślady, zanikające już w miękkim mule. A na ganku, ogryzione do kości, leżało to, co pozostało z szynki.

Na podstawie przedstawionego na poprzednich stronach opowiadania pt. „Podarunek”, odpowiedz na poniższe pytania. (Na marginesach opowiadania zaznaczono numery wierszy w celu ułatwienia odnalezienia fragmentów tekstu, których dotyczy pytania.)

Pytanie 9: PODARUNEK

R119Q09A- 0 1 9

R119Q09B- 0 1 9

Poniżej przedstawiono fragment rozmowy pomiędzy dwiema osobami, które przeczytały opowiadanie pt. „Podarunek”:

Posługując się dowodami z tekstu, podaj, jak każda z tych osób może uzasadnić swój punkt widzenia.

Osoba 1

.....

Osoba 2

.....

PODARUNEK: PUNKTACJA 9

CEL PYTANIA: Przemyslenie treści: odszukanie odpowiednich informacji z tekstu dla poparcia danej argumentacji

PODARUNEK: PUNKTACJA 9A (Osoba 1 – „okrutna i bez serca”)

Full credit

Kod 1: Podaje dowody z opowiadania dla uzasadnienia idei, że kobieta jest okrutna i bez serca. Może nawiązać do jej zamiaru zastrzelenia pantery lub do faktu, że naprawdę strzeliła do niej. Może użyć cytatu lub bliskiej parafrazy.

- Próbowała zabić panterę.
- Jest okrutna, bo jej pierwszą myślą było zabicie drapieżnika.
- Śmieje się, kiedy myśli o zabiciu zwierzęcia.
- Kiedy jadła, śmiała się z jęczącej pantery.
- Chwyciła strzelbę i wypaliła w okno. *[Cytat]*

No credit

Kod 0: Daje niedostateczną lub niejasną odpowiedź.

- Jest niedobra dla pantery.

LUB: Demonstruje niedokładne zrozumienie materiału lub daje odpowiedź nieprawdopodobną lub bez związku.

- Jest okrutna, ponieważ nie wpuszcza pantery do środka. *[Nieprawdopodobne, żeby kobieta mogła zachować się inaczej, jeśli weźmie się pod uwagę niebezpieczeństwo, jakie kot reprezentuje w opowiadaniu.]*
- On uważa, że kobieta powinna wykazać więcej współczucia. *[Bez związku: wyjaśnia słowa chłopca, a nie nawiązuje do opowiadania.]*

Kod 9: Brak odpowiedzi

PODARUNEK: PUNKTACJA 9B (Osoba 2 – „współczująca”)

Full credit

Kod 1: Podaje dowody z opowiadania dla uzasadnienia idei, że kobieta jest współczująca. Może nawiązać do faktu, że daje jeść panterze lub do sugestii o jej zdolności do współczucia dla pantery lub bardziej ogólnego. Może użyć cytatu lub bliskiej parafrazy.

- Jest szczodra, ponieważ dzieli się jedzeniem z kotem.

- Daje jej szynkę.
- Zdjęła resztki szynki i wyrzuciła ją przez stłuczoną szybę. *[Cytat]*
- Kiedy pierwszy raz usłyszała panterę, pomyślała, że jej głos jest smutny, a nie przerażający. *[Dowód na zdolność do współczucia panterze.]*
- Tam jest napisane: „zachciało się jej płakać, nad sobą, nad wszystkimi ludźmi, wszystkim, co zostało dotknięte powodzią”. *[Cytat wskazujący na bardziej ogólne współczucie.]*

No credit

Kod 0: Daje niedostateczną lub niejasną odpowiedź.

- Zachowuje się współczująco.
- Jest dobra.

LUB: Demonstruje niedokładne zrozumienie materiału lub daje odpowiedź nieprawdopodobną lub bez związku.

- Myśli, że ta kobieta jest dobrą osobą. *[Bez związku: wyjaśnia słowa dziewczynki, a nie nawiązuje do opowiadania.]*

Kod 9: Brak odpowiedzi

Pytanie 1: PODARUNEK

R119Q01

W jakiej sytuacji znajduje się kobieta na początku opowiadania?

- A Po wielu dniach bez pożywienia jest za słaba, by opuścić dom.
- B Broni się przed dzikim zwierzęciem.
- C Jej dom został otoczony przez wezbrane wody rzeki.
- D Wezbrane wody rzeki porwały jej dom.

PODARUNEK: PUNKTACJA 1

CEL PYTANIA: Całościowe zrozumienie tekstu: znalezienie sposobu ułożenia tekstu

Full credit

Kod 1: C. Jej dom został otoczony przez wezbrane wody rzeki.

No credit

Kod 0: Inne odpowiedzi

Kod 9: Brak odpowiedzi

Oto niektóre z pierwszych zawartych w opowiadaniu wzmianek o panterze.

„Gdzieś w środku nocy obudziło ją wycie, głos tak pełen trwogi ...” (wiersz 35)

„W odpowiedzi usłyszała ponowne wycie, ale mniej przeraźliwe, jakby zmęczone ...” (wiersz 47)

„... słyszała ich ryki z oddali, jakby pełne cierpienia.” (wiersz 56)

Biorąc pod uwagę to, co wydarzyło się w dalszej części opowiadania, dlaczego, Twoim zdaniem, autor wprowadza do opowiadania postać pantery za pomocą tych opisów?

.....

.....

.....

.....

PODARUNEK: PUNKTACJA 7

CEL PYTANIA: Przemyslenie formy tekstu: zademonstrowanie zdolności do wykrycia niuansów językowych nadających zabarwienie interpretacji

Full credit

Kod 3: Dostrzega, że opisy te mają wzbudzać współczucie. Nawiązanie do intencji autora lub efektu wywartego na czytelniku jest wypowiedziane wprost lub implikowane. Sugeruje, że:

(1) cytowane opisy łączą w pewien sposób panterę z kobietą (lub ludźmi w ogóle); LUB

(2) cytowane opisy przygotowują do późniejszego pełnego współczucia zachowania kobiety wobec pantery; LUB

(3) pantera jest przedstawiona jako obiekt współczucia.

• Pantera wydaje głos niemal ludzki, dlatego jest jak ta kobieta, czuje się litość dla nich obu. *[Wyraźne nawiązanie do więzi między kobietą/istotą ludzką a panterą (1). Wyraźne nawiązanie do efektu wywartego na czytelniku.]*

• Czytelnik od razu zdaje sobie sprawę, że pantera też jest ofiarą powodzi. *[Implikowane nawiązanie do więzi między panterą a ludźmi w słowie „też”. (1) Wyraźne nawiązanie do efektu wywartego na czytelniku.]*

• Kobieta jej współczuje, bo wie, co to jest. *[Wiąże te fragmenty z późniejszym pełnym współczuciem zachowaniem kobiety (2), nie nawiązuje wprost do intencji ani efektu na czytelniku.]*

• Żeby było ci żal pantery. *[Implikowane zrozumienie niuansów opisu. (3) Wyraźne nawiązanie do efektu wywartego na czytelniku.]*

• Pantera jest smutna i w rozpacz. *[Implikowane zrozumienie niuansów opisu (3), z implikowanym nawiązaniem do intencji autora.]*

Partial credit

Kod 2: Nawiązuje do możliwych intencji (lub efektów) cytowanych opisów, innych niż wzbudzenie współczucia. Odpowiedź jest zgodna ze zrozumieniem tekstu. Nawiązanie do intencji autora lub efektu wywartego na czytelniku jest wypowiedziane wprost lub implikowane. Nawiązania do wydarzeń z reszty opowiadania są wypowiedziane wprost lub implikowane. Odpowiedź nawiązuje do:

- (1) intencji/efektu stworzenia atmosfery suspensu lub tajemniczości.
(Proszę zauważyć, że takie określenia jak „przerażające” i „straszne” są oznaką braku zrozumienia cytowanych opisów, a „ciekawe”, „łatwe do czytania” i „jasne” nie są uznawane za dostatecznie konkretne; LUB
- (2) idei, że pantera jest przedstawiana z punktu widzenia kobiety.
- Ponieważ tworzą suspens. Nie wiadomo naprawdę, co wyło. [1]
 - Jest to stopniowe zapoznanie się z panterą. [1]
 - Są ekscytujące. [1]
 - Czytelnik, tak jak kobieta, nie wie, co to jest. [Połączenie (1) i (2).]
 - Opisuje uczucia kobiety wobec pantery. [2]

Kod 1: Nawiązuje do dosłownych informacji podanych w cytowanych opisach. Odpowiedź jest zgodna ze zrozumieniem tekstu. Nawiązanie do intencji autora lub efektu wywartego na czytelniku jest wyrażone wprost lub implikowane. Nawiązania do wydarzeń z reszty opowiadania są wypowiedziane wprost lub implikowane. Odpowiedź nawiązuje do:

- (1) realistycznego opisu pantery; LUB
- (2) sposobu, w jaki opisy te pasują do dosłownie pojmowanych okoliczności i sytuacji.
- Pantera jest dzikim zwierzęciem, a dzikie zwierzęta wyją. [1]
 - Pantera była głodna, a zwierzęta hałasują, kiedy są głodne. [1]
 - Zwróciła uwagę na te dźwięki, bo było ciemno i nic nie było widać. [2]
 - Kiedy usłyszała panterę, przypomniało jej się, że słyszała ją już kiedyś. [2]

No credit

Kod 0: Daje niedostateczną lub niejasną odpowiedź.

- Przez to opowiadanie jest ciekawsze.
- To są dobre, mocne opisy.

LUB: Demonstruje niedokładne zrozumienie materiału lub daje odpowiedź nieprawdopodobną lub bez związku.

- Pantera wydaje wredne dźwięki, jakby czekała, żeby dopaść kobietę. [Nieprawdopodobne]
- Te opisy mają przestraszyć czytelnika. [Niedokładne]
- Opowiada tę historię z punktu widzenia pantery. [Niedokładne]

Kod 9: Brak odpowiedzi

Pytanie 6: PODARUNEK

R119Q06

„Wówczas trzeszcząc i jęcząc z wysiłku, dom z trudem oderwał się ...” (wiersz 26–27)

Co stało się z domem w tej części opowiadania?

- A Rozpadł się.
- B Zaczął unosić się na wodzie.
- C Uderzył w dąb.
- D Opadł na dno rzeki.

PODARUNEK: PUNKTACJA 6

CEL PYTANIA: Wyszukanie informacji: dopasowanie słów

Full credit

Kod 1: B. Zaczął unosić się na wodzie.

No credit

Kod 0: Inne odpowiedzi

Kod 9: Brak odpowiedzi

Pytanie 8: PODARUNEK

R119Q08- 0 1 2 9

Co, zgodnie z sugestią zawartą w opowiadaniu, skłoniło kobietę do nakarmienia pantery?

.....

.....

.....

.....

PODARUNEK: PUNKTACJA 8

CEL PYTANIA: Interpretacja i wyciąganie wniosków co do motywów postaci

Full credit

Kod 2: Dostrzega implikację, że kobieta powoduje współczucie lub empatia w stosunku do pantery. Może również wspomnieć, że kobieta nie jest w pełni świadoma swoich motywów.

- Żałuje pantery.
- Ponieważ wiedziała, co to znaczy głód.
- Ponieważ jest współczująca.
- Chciała jej pomóc przeżyć.

Partial credit

Kod 1: Dostrzega, że opowiadanie nie mówi wprost o motywach kobiety i/lub że ona sama nie jest w pełni ich świadoma.

- Nie zastanawiała się nad tym, co robi.
- Taka fantazja.
- Instynkt.
- Sama nie wiedziała.
- W opowiadaniu nie ma o tym mowy.

LUB: Odpowiada kierując się tym, że pantera potrzebowała fizycznej pomocy lub jedzenia, nie nawiązując do motywów kobiety.

- Ponieważ była głodna.
- Bo była.

No credit

Kod 0: Daje niedostateczną lub niejasną odpowiedź.

LUB: Demonstruje niedokładne zrozumienie materiału lub daje odpowiedź nieprawdopodobną lub bez związku. Może opisać motywy kobiety w kategoriach samoobrony lub strachu.

- Pomyślała, że jak jej da jeść, to odejdzie.
- Ponieważ się jej bała.
- Chciała ją oswoić. [Nieprawdopodobne]
- Chciała się z nią zaprzyjaźnić. [Nieprawdopodobne]
- Bo ją lubiła. [Nieprawdopodobne]

Kod 9: Brak odpowiedzi

Pytanie 4: PODARUNEK

R119Q04

Gdy kobieta mówi: „a potem zajmę się tobą” (wiersz 97-98) znaczy to, że:

- A jest pewna, iż pantera jej nie skrzywdzi.
- B stara się przestraszyć panterę.
- C zamierza zastrzelić panterę.
- D planuje nakarmić panterę.

PODARUNEK: PUNKTACJA 4

CEL PYTANIA: Interpretacja: określenie motywu czy intencji

Full credit

Kod 1: C. zamierza zastrzelić panterę.

No credit

Kod 0: Inne odpowiedzi

Kod 9: Brak odpowiedzi

Pytanie 5: PODARUNEK

R119Q05-0 1 2 3 9

Czy uważasz, że ostatnie zdanie opowiadania pt. „Podarunek” stanowi odpowiednie zakończenie tej historii?

Wyjaśnij swoją odpowiedź, wskazując, w jaki sposób ostatnie zdanie opowiadania odnosi się do całej jego treści.

.....

.....

.....

.....

PODARUNEK: PUNKTACJA 5

CEL PYTANIA: Przemyslenie formy tekstu: ocena użycia danej cechy tekstu przez autora

Full credit

Kod 3: Wykracza poza dosłowną interpretację historii, ale jednocześnie interpretuje ją w sposób zgodny z dokładnym, dosłownym rozumieniem. Ocenia zakończenie w kategoriach tematycznej kompletności, odnosząc ostatnie zdanie do centralnych relacji, problemów lub metafor opowiadania. Odpowiedź może na przykład nawiązywać do relacji między kobietą a panterą, do przeżycia, do podarunku lub do podziękowania. Opinia co do odpowiedniości ostatniego zdania jest podana wprost lub implikowana.

- Tak. To zdarzenie pozwoliło kobiecie nawiązać kontakt z tym, co jest naprawdę istotne w życiu, i ogryziona kość jest tego symbolem.
- Tak. Przypuszczam, że to, co pantera zostawiła z szynki, także było podarunkiem; przesłaniem „żyj i daj żyć innym”.
- Tak, ta kość jest jak podarunek i taki jest temat tego opowiadania.
- Tak. Ogryziona do kości szynka przypomina, co mogłoby się stać z tą kobietą.
- Jest odpowiednie, ponieważ zwierzę jakby w ten sposób podziękowało jej za szynkę.

Partial credit

Kod 2: Wykracza poza dosłowną interpretację historii, ale jednocześnie interpretuje ją w sposób zgodny z dokładnym dosłownym rozumieniem. Ocenia zakończenie w kategoriach stylu lub nastroju, odnosząc ostatnie zdanie do generalnego stylu i nastroju reszty opowiadania. Opinia co do odpowiedniości ostatniego zdania jest podana wprost lub implikowana.

- Tak, pasuje do rzeczowego tonu opowiadania.
- Tak, pozostawia wrażenie niesamowitości.
- Nie, zakończenie jest za nagłe, bo cała historia jest opowiedziana ze szczegółami.
- Tak, to ważne, aby mieć mocne zakończenie opowiadania.

Kod 1: Odpowiada na poziomie dosłownym, w sposób zgodny z dokładnym

zrozumieniem opowiadania. Ocenia zakończenie w kategoriach następstwa zdarzeń w narracji, odnosząc ostatnie zdanie do wyraźnie podanych zdarzeń (np. pantera zjadła mięso; pantera przysłała do domu; ustąpienie powodzi). Opinia co do odpowiedniości ostatniego zdania jest podana wprost lub implikowana.

- Tak, daje odpowiedź na pytanie, czy kot zjadł mięso.
- Nie. Część dotycząca mięsa już miała swoje zakończenie.
- To jest zakończenie, bo mięso zostało skończone, tak samo jak opowiadanie.
- Tak. Kiedy powódź ustąpiła, a pantera zjadła mięso, nie musiała już dłużej tam zostawać.
- Myślę, że to dobre zakończenie, bo dowodzi, że pantera naprawdę była na ganku. *[Dosłowne rozumienie: zdarzenia w opowiadaniu miały miejsce „naprawdę”.]*
- Nie, to nie jest odpowiednie zakończenie, to nie był podarunek, ale to było bardzo niebezpieczne. *[Wskazuje na całkiem dosłowne rozumienie.]*
- Jest odpowiednie, bo mówi o tym, co było po powodzi. *[Nawiązanie do końca powodzi.]*

No credit

Kod 0: Daje niedostateczną lub niejasną odpowiedź.

- Jest bardziej niż dobre. Jest naprawdę szokujące.
- Nie, podarunek nie ma związku z tym zakończeniem.
- Nie. Lepsze byłoby bardziej ekscytujące zakończenie. *[Nie mówi o związku zakończenia z resztą opowiadania.]*
- Kończy się opisem kości.

LUB: Demonstruje niedokładne zrozumienie materiału lub daje odpowiedź nieprawdopodobną lub bez związku.

- Tak, pokazuje, że to był tylko sen. *[Niedokładne]*
- Nie, bo czytelnik nie wie, dlaczego kot zniknął. *[Wskazuje na brak zrozumienia.]*

Kod 9: Brak odpowiedzi

TEKST 1

AMANDA I KSIĘŻNA

Streszczenie: Książę, który był zakochany w Leokadii, jest niepokieszony po jej śmierci. Księżna, ciotka księcia, znalazła młodą sprzedawczynię ze sklepu *Réséda Soeurs*, Amandę, która jest zadziwiająco podobna do Leokadii. Księżna chce, żeby Amanda pomogła uwolnić Księcia od nie dających mu spokoju wspomnień.

Skrzyżowanie ścieżek na dziedzińcu zamkowym, ławka otaczająca niewielki obelisk...zapada zmierzch...

AMANDA

Nadal Pani nie rozumiem. Co mogę dla niego zrobić? Nie mogę uwierzyć, że pani to przyszło na myśl... Dlaczego ja? Nie jestem bardzo ładna. A gdyby nawet – kto mógłby stanąć między nim a jego wspomnieniami?

KSIĘŻNA

Nikt – poza tobą.

AMANDA, *szczerze zdziwiona*

Mną?

KSIĘŻNA

Ten świat jest zupełnie zwariowany, moje dziecko. Widzi tylko parady, gesty, odznaki... chociaż nie powinnaś nigdy tego usłyszeć. Ale serce mnie nie oszukało – ledwie powstrzymałam okrzyk, kiedy cię ujrzałam po raz pierwszy w *Réséda Soeurs*. Dla kogoś, kto znał rzeczywiście Leokadię, a nie tylko jej cień, jesteś jej żywym odbiciem.

Cisza. Ptaki śpiewające popołudniami zamilkły, słychać teraz ptaki wieczorne. Dziedziniec jest pelen cieni i świergotu.

AMANDA, *bardzo łagodnie*

Wydaje mi się, że jednak nie mogę, proszę pani. Nic nie mam, jestem nikim. A ci kochankowie...to była tylko **moja** wyobraźnia, prawda?

Wstaje. Podnosi niewielką walizkę, tak jakby chciała odejść.

KSIĘŻNA, *także łagodnie i z wielkim znużeniem*

Oczywiście, moja droga. przepraszam.

Z kolei ona wstaje, z trudem, jak staruszka. W odgłosach wieczoru słychać dzwonek roweru. Wzdryga się.

Posłuchaj, to on! Po prostu pokaż mu się, oprzyj się o ten obelisk, gdzie ją po raz pierwszy zobaczył. Niech cię zobaczy, chociaż ten jeden jedyny raz, niech zawoła, zainteresuje się tym podobieństwem, tym fortelem, który wyznam mu jutro i za który mnie znienawidzi – ale wolę wszystko od tej nieżyjącej dziewczyny, która odbierze mi go i weźmie ze sobą pewnego dnia, jestem tego pewna... (*Bierze ją za ramię.*) Zrobisz to, prawda? Błagam cię o to najpokorniej, młoda damo. (*Patrzy na nią błagalnie i szybko dodaje:*) I wtedy ty go też zobaczysz. I... Czuję, że mówiąc ci to, znów rumienię się, ale życie naprawdę jest szalone! To jest trzeci raz podczas sześćdziesięciu lat, a drugi w ciągu ostatnich dziesięciu minut – zobaczysz go, i gdyby on tylko mógł – chociaż dlaczego nie on, skoro jest przystojny i czarujący i nie będzie on pierwszy, któremu to się przydarzyło? – gdyby tylko miał to szczęście dla siebie i dla mnie, żeby choć na chwilę został twoją fantazją... *Znowu słychać dźwięk dzwonka, tym razem bardzo blisko.*

AMANDA, *szeptem*

Co mam mu powiedzieć?

KSIĘŻNA, *chwytną ją mocno za ramię*

Powiedz po prostu: „Przepraszam, czy może mi pan powiedzieć, którądy nad morze?”

Spiesznie oddala się w głębszy cień drzew. W samą porę. Widać bladą plamę, to Książę na swoim rowerze. Przejeżdża bardzo blisko jasnej postaci Amandy przy obelisku. Amanda szepce.

AMANDA

Przepraszam pana ...

On zatrzymuje się, zsiada z roweru, zdejmuje czapkę i patrzy na nią.

KSIĄŻĘ

Słucham panią?

AMANDA

Czy może mi pan powiedzieć, którą nad morze?

KSIĄŻĘ

Proszę skręcić w drugą ścieżkę w lewo.

Kłania się ze smutkiem i kurtuazją, wsiada z powrotem na rower i odjeżdża. Z oddali słychać dzwonek. Księżna wychodzi z cienia, wygląda jak bardzo stara kobieta

AMANDA, *łagodnie, po chwili*

Nie poznał mnie ...

KSIĘŻNA

Było ciemno... A poza tym, kto wie, jaką twarz nadaje jej teraz w swoich snach? (*Pyta nieśmiało:*) Ostatni pociąg już odjechał. Czy nie chciałabyś jednak zostać na noc w zamku?

AMANDA, *dziwnym głosem*

Dobrze, proszę pani.

Jest całkiem ciemno. Nie widać już żadnej z obu kobiet w ciemnościach, słychać tylko szum wiatru w wysokich drzewach na dziedzińcu .

KURTYNA SPADA

TEKST 2

DEFINICJE NIEKTÓRYCH ZAWODÓW ZWIĄZANYCH Z TEATREM

Aktor: odgrywa postacie na scenie.

Reżyser: kontroluje i sprawuje nadzór nad wszystkimi aspektami sztuki. Nie tylko ustawia aktorów, wyznacza ich wejścia i wyjścia czy reżyseruje ich grę, ale również proponuje interpretacje tekstu.

Krawcy: szyją kostiumy na podstawie projektów.

Scenograf: przygotowuje projekty kostiumów i dekoracji. Projekty te są następnie w naturalnej wielkości wykonywane w warsztatach.

Rekwizytor: jest odpowiedzialny za dobranie potrzebnych rekwizytów. Słowa „rekwizyt” używa się do oznaczenia wszystkiego, co może być ruchome: fotel, list, bukiet kwiatów itp. Dekoracje i kostiumy nie są rekwizytami.

Technik dźwięku: odpowiedzialny za wszystkie efekty dźwiękowe potrzebne w przedstawieniu. Podczas przedstawienia obsługuje sprzęt.

Technik światła, obsługujący reflektory: odpowiedzialny za oświetlenie. Podczas przedstawienia obsługuje sprzęt. Oświetlenie jest tak skomplikowane, że w dobrze wyposażonym teatrze może pracować ponad dziesięciu techników oświetlenia.

Na dwu poprzednich stronach zamieszczono dwa teksty. Tekst 1 jest fragmentem ze sztuki „Léocadia” (Leokadia) Jeana Anouilha; Tekst 2 podaje niektóre definicje zawodów związanych z teatrem. Korzystając z obu tekstów, odpowiedz na pytania.

Pytanie 1: AMANDA I KSIĘŻNA

R216Q01

O czym jest przytoczony fragment sztuki?

Księżna wymyśla mały podstęp

- A żeby zmusić księcia do częstszych odwiedzin u niej.
- B żeby zmusić Księcia, aby się wreszcie zdecydował ożenić.
- C żeby za sprawą Amandy Książę zapomniał o swym smutku.
- D żeby Amanda zamieszkała z nią w zamku.

AMANDA I KSIĘŻNA: PUNKTACJA 1

CEL PYTANIA: Ogólne zrozumienie tekstu: zrozumienie głównego tematu

Full credit

Kod 1: C. żeby za sprawą Amandy Książę zapomniał o swym smutku.

No credit

Kod 0: Inne odpowiedzi

Kod 9: Brak odpowiedzi

Pytanie 2: AMANDA I KSIĘŻNA

R216Q02- 0 1 9

W scenariuszu sztuki, oprócz tekstów dialogów, które aktorzy muszą wygłosić, są zawarte także wskazówki, których muszą przestrzegać aktorzy i technicy teatralni.

Po czym możesz rozpoznać te wskazówki?

.....

AMANDA I KSIĘŻNA: PUNKTACJA 2

CEL PYTANIA: Przemyślenie formy tekstu: identyfikowanie zastosowania danej cechy tekstu

Full credit

Kod 1: Mówi o kursywie. Dozwolone są określenia niefachowe. Poza kursywą, może wspomnieć również o nawiasach.

- (Są napisane) kursywą.
- Pochyłe pismo.
- Tak: [Naśladowuje kursywę.]
- Pismo ręczne.
- Kursywa i wzięcie w nawiasy.
- Są napisane cieniutkim pismem.

No credit

- Kod 0: Daje niedostateczną lub niejasną odpowiedź.
- Wskazówki sceniczne są w nawiasach. *[Nawiązanie do nawiasów jest poprawne w niektórych przypadkach, ale w odpowiedzi nie ma mowy o kursywie.]*
 - Są napisane inaczej.
 - Inny druk.

- LUB: Demonstruje niedokładne zrozumienie materiału lub daje odpowiedź nieprawdopodobną lub bez związku.
- Gruby druk. *[Niedokładne]*
 - Mały druk. *[Niedokładne]*
 - Reżyser. *[Bez związku]*

Kod 9: Brak odpowiedzi

Pytanie 3: AMANDA I KSIĘŻNA

R216Q03A- 0 1 9

R216Q03B- 0 1 9

R216Q03C- 0 1 9

W poniższej tabeli wymieniono techników teatralnych, uczestniczących w wystawieniu tego fragmentu sztuki „Léocadia”. Uzupełnij tę tabelę, wpisując na podstawie wskazówek z Tekstu 1, na czym konkretnie polegał udział każdego z techników w wystawieniu sztuki.

Przykład dla scenografa (pierwszy wiersz tabeli) został już podany.

Technicy teatralni	Wskazówka
Scenograf	Ławka otaczająca niewielki obelisk
Rekwizytor	
Technik dźwięku	
Technik oświetlenia	

AMANDA I KSIĘŻNA: PUNKTACJA 3

CEL PYTANIA: Interpretacja: skojarzenie informacji z dwu tekstów

AMANDA I KSIĘŻNA: PUNKTACJA 3A (Rekwizytor)

Full credit

Kod 1: Wpisuje walizkę LUB rower. Może zacytować fragment ze wskazówek.

- Niewielka walizka
- Rower

No credit

- Kod 0: Inne odpowiedzi
- Dzwonek roweru
 - Obelisk
 - Ławka

Kod 9: Brak odpowiedzi

AMANDA I KSIĘŻNA: PUNKTACJA 3B (Technik dźwięku)

Full credit

- Kod 1: Wpisuje: śpiew ptaków LUB ptaki (wieczne), LUB świergot, LUB dzwonek roweru, LUB szum wiatru, LUB cisza. Może zacytować fragment ze wskazówek.
- W odgłosach wieczoru słyszeć dzwonek roweru.
 - Słyszeć tylko wiatr.
 - Ptaki wieczorne.
 - Słyszeć tylko ptaki wieczorne.

No credit

Kod 0: Inne odpowiedzi

Kod 9: Brak odpowiedzi

AMANDA I KSIĘŻNA: PUNKTACJA 3C (Technik oświetlenia)

Full credit

- Kod 1: Wpisuje cienie LUB bladą plamę, LUB [całkiem] ciemno, LUB wieczór
- Dziedziniec jest pełen cieni.
 - Głębszy cień drzew.
 - Zapada zmierzch.
 - Ciemności.

No credit

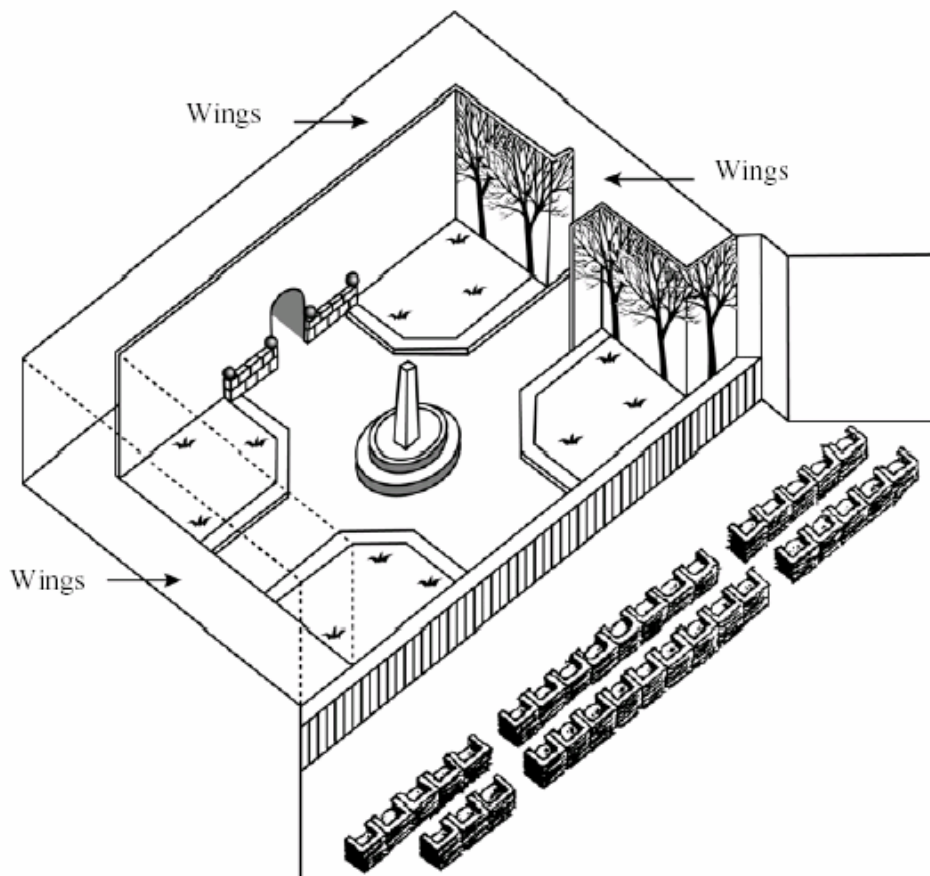
Kod 0: Inne odpowiedzi

Kod 9: Brak odpowiedzi

Pytanie 4: AMANDA I KSIĘŻNA

R216Q04- 0 1 9

Reżyser wyznacza aktorom miejsca na scenie. Na rysunku reżyser oznacza Amandę literą A, a Księżną – literą K.

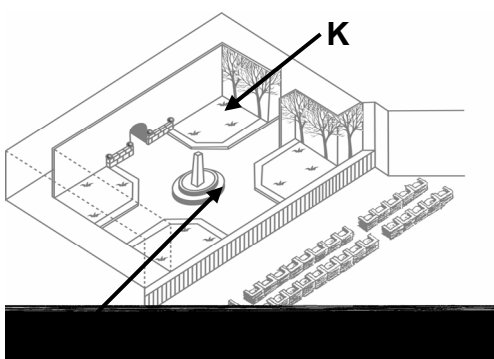
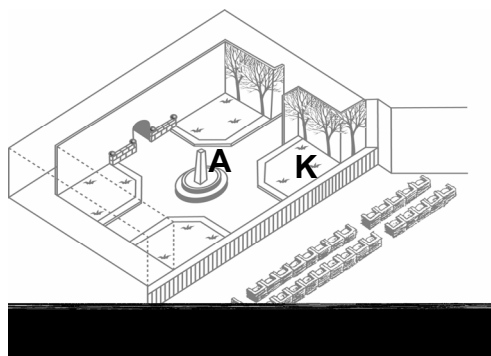
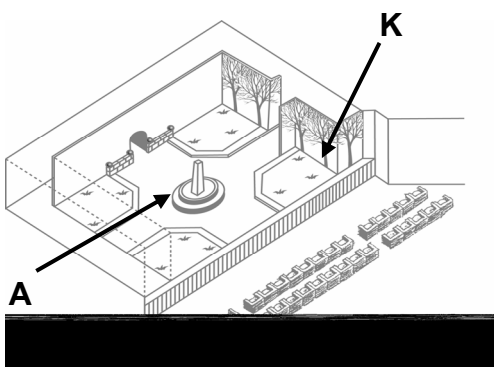
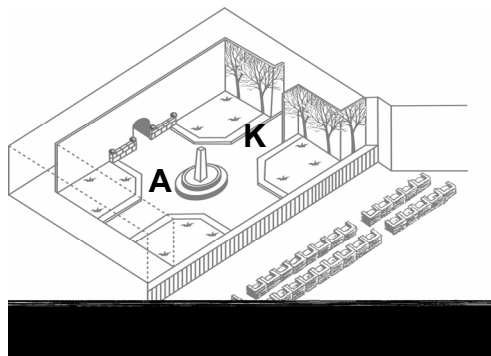
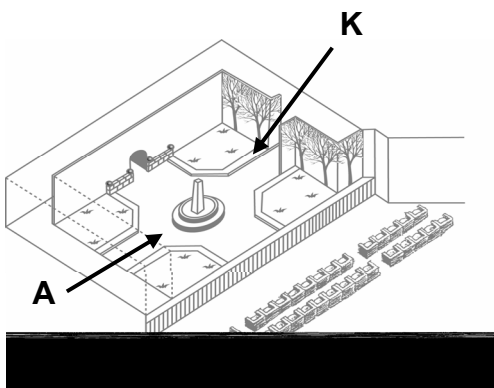
Zaznacz na rysunku literami A i K miejsca, gdzie w przybliżeniu znajdują się Amanda i Księżna w chwili przybycia Księcia.

AMANDA I KSIĘŻNA: PUNKTACJA 4

CEL PYTANIA: Interpretacja i skojarzenie informacji z tekstu z rysunkiem

Full credit

Kod 1: Zaznacza A przy obelisku **ORAZ** K za drzewami lub w pobliżu drzew.

No credit

Kod 0: Inne odpowiedzi

Kod 9: Brak odpowiedzi

Pytanie 6: AMANDA I KSIĘŻNA

R216Q06

Pod koniec zamieszczonego fragmentu sztuki Amanda mówi, „Nie poznał mnie...”.

Co chce przez to powiedzieć?

- A Że Książę nie spojrział na Amandę.
- B Że Książę nie uświadomił sobie, że Amanda jest sprzedawczynią w sklepie.
- C Że Książę nie uświadomił sobie, że już kiedyś spotkał Amandę.
- D Że Książę nie zauważył, że Amanda jest podobna do Leokadii.

AMANDA I KSIĘŻNA: PUNKTACJA 6

CEL PYTANIA: Interpretacja: łączenie informacji

Full credit

Kod 1: D. Że Książę nie zauważył, że Amanda jest podobna do Leokadii.

No credit

Kod 0: Inne odpowiedzi

Kod 9: Brak odpowiedzi

CENTRUM RUCHÓW KADROWYCH

Co to jest CRK?

Skrót CRK oznacza „Centrum Ruchów Kadrowych”, powstałe z inicjatywy Wydziału Spraw Osobowych. W skład CRK wchodzi pracownicy tego wydziału, którzy współpracują z innymi wydziałami oraz zewnętrznymi konsultantami do spraw pracy.

CRK służy pomocą pracownikom poszukującym innej pracy w obrębie Grupy Przemysłowej AMCO oraz poszukującym pracy poza tą Grupą.

Co robi CRK?

CRK, poprzez poniżej wymienione działania, pomaga pracownikom, którzy są poważnie zainteresowani znalezieniem innej pracy i podejmuje w tym celu następujące działania:

- **Bank danych o pracy**

Po rozmowie z pracownikiem, wprowadza się informacje do banku danych, który obejmuje dane dotyczące ofert pracy w Grupie Przemysłowej AMCO, a także w innych zakładach.

- **Poradnictwo zawodowe**

Możliwości pracownika określane są podczas rozmów na temat przebiegu jego pracy zawodowej.

- **Kursy**

Kursy (organizowane we współpracy z Wydziałem Informacji i Doksztalcania) mają pomagać w znalezieniu pracy i planowaniu drogi zawodowej.

- **Projekty zmiany drogi zawodowej**

CRK wspiera i koordynuje projekty pomocy pracownikom w przygotowaniu się do nowej drogi zawodowej i nowych perspektyw.

- **Pośrednictwo**

CRK działa jako pośrednik w sprawach pracowników, którym grozi zwolnienie z pracy wskutek reorganizacji ich wydziału, a jeśli jest to konieczne, pomaga w znalezieniu nowego miejsca pracy.

Ile kosztują usługi CRK?

Opłata ustalana jest w porozumieniu z wydziałem, w którym pracujesz. Wiele usług CRK jest bezpłatnych. Za niektóre musisz jednak zapłacić lub je odpracować.

Jak pracuje CRK?

CRK pomaga pracownikom poważnie zainteresowanym podjęciem nowej pracy w Grupie lub poza nią.

Proces ten rozpoczyna się od złożenia podania. Pozyteczna może okazać się również rozmowa z doradcą do spraw osobowych. Oczywiście należy zacząć od ustalenia, jakie są Twoje oczekiwania i wewnętrzne możliwości zakładu pracy. Doradcy znają dobrze Twoje możliwości oraz plany przekształceń Twojego wydziału.

Kontakt z CRK należy nawiązać przez doradcę do spraw osobowych. On przekaze Twoje podanie, a następnie zostaniesz zaproszony na rozmowę z pracownikiem CRK.

Uzyskanie dalszych informacji

Więcej informacji może Ci udzielić Wydział Spraw Osobowych.

W oparciu o ogłoszenie Wydziału Spraw Osobowych z poprzedniej strony, proszę odpowiedzieć na poniższe pytania.

Pytanie 1: PRACOWNICY

R234Q01- 0 1 9

Gdzie – według ogłoszenia – można uzyskać więcej informacji na temat CRK?

.....

PRACOWNICY: PUNKTACJA 1

CEL PYTANIA: Odszukiwanie informacji

Full credit

- Kod 1 Wymienia przynajmniej JEDNĄ z dwu możliwości:
- (1) w Wydziale Spraw Osobowych
 - (2) od doradcy do spraw osobowych
 - Wydział Spraw Osobowych
 - Doradca do spraw osobowych może udzielić więcej informacji.

No credit

- Kod 0: Inne odpowiedzi
- Grupa Przemysłowa AMCO

Kod 9: Brak odpowiedzi

Pytanie 2: PRACOWNICY

R234Q02- 0 1 9

W jaki sposób CRK pomaga ludziom, którzy mogą utracić pracę w wyniku reorganizacji ich wydziału? Proszę wymienić dwa sposoby.

.....

.....

PRACOWNICY: PUNKTACJA 2

CEL PYTANIA: Odszukiwanie informacji

Full credit

- Kod 1: Wymienia OBIE możliwości:
- (1) Działa jako pośrednik pracowników LUB pośrednictwo
 - (2) Pomaga w znalezieniu nowego miejsca pracy. *[Niedopuszczalne są takie odpowiedzi jak: „Bank danych o pracy”, „Poradnictwo zawodowe”, „Kursy”, lub „Projekty zmiany drogi zawodowej”.]*
 - pośrednik w razie konieczności pomaga znaleźć pracę
 - działa jako pośrednik pomaga w znalezieniu nowej pracy

No credit

Kod 0: Inne odpowiedzi

- 1. Pośrednictwo 2. projekty zmiany drogi zawodowej
- projekty zmiany drogi zawodowej kursy
- dane o osobach szukających pracy i ofert pracy pośrednictwo
- złożenie podania lub rozmowy z doradcą do spraw osobowych

Kod 9: Brak odpowiedzi

Technologia stwarza potrzebę stanowienia nowych praw

NAUKA często wyprzedza prawo i etykę. Dramatycznym dla przejawem była w 1945 roku niszczycielska dla życia bomba atomowa, obecnie zaś wydarzenia związane z tworzeniem życia – techniki pokonywania bezpłodności.

Większość z nas dzieliła radość angielskiej rodziny Brownów, gdy kilka lat temu urodziła się Louise – pierwsze dziecko z probówki. Całkiem niedawno zachwycaliśmy się kolejnym osiągnięciem: narodzinami zdrowych dzieci, które niegdyś były zamrożonymi embrionami i oczekiwały odpowiedniego momentu, aby zostać zaimplantowane (wszczepione) do organizmów przyszłych matek.

Ten artykuł dotyczy dwóch takich zamrożonych embrionów, których przypadek wywołał w Australii prawdziwą burzę wątpliwości prawnych i etycznych. Embriony te miały być zaimplantowane do organizmu Elsy Rios, żony Mario Riosa. Wcześniejsza próba tego rodzaju nie powiodła się i państwo Rios zdecydowali się spróbować jeszcze raz. Przed kolejną implantacją zginęli jednak w katastrofie lotniczej.

Powstało pytanie: co szpital powinien zrobić z zamrożonymi embrionami? Czy mogą być zaimplantowane innej kobiecie? Było mnóstwo chętnych. Czy embriony mają prawo dziedziczenia znacznego majątku państwa Rios? Czy też embriony powinny być zniszczone? Rzecz jasna, niedoszli rodzice nie pozostawili żadnej decyzji co do przyszłości embrionów.

Australijczycy powołali komisję w celu przeanalizowania tej sprawy. W zeszłym tygodniu komisja przedstawiła raport. Embriony należy rozmrozić, ponieważ przekazanie ich

komuś innemu wymagałoby zgody ich „dawców”, a taka zgoda nie została wydana. Komisja stwierdziła również, że embriony w ich obecnym stadium rozwoju nie są żywe, ani nie mają żadnych praw, mogą więc być zniszczone.

Członkowie komisji byli świadomi kruchych podstaw prawnych i etycznych swojej decyzji. Dlatego też postanowili dać opinii publicznej trzy miesiące na ustosunkowanie się do ich zaleceń. Jeśli spotkają się one z powszechnym potępieniem, komisja rozważy sprawę ponownie. Pary zapisujące się obecnie w szpitalu im. Królowej Wiktorii w Sydney na zapłodnienie metodą *in vitro*, muszą określić, jaki ma być los embrionów w razie nieszczęśliwego wypadku rodziców.

Daje to pewność, że nie wydarzą się więcej sytuacje takie, jak państwa Rios. A co z innymi, równie skomplikowanymi problemami? We Francji pewna kobieta musiała uzyskać zgodę sądu na wykorzystanie zamrożonej spermy swego zmarłego męża do urodzenia dziecka. Jakie powinno być orzeczenie sądu w tej sprawie? A jak należy postąpić, jeśli matka zastępcza zerwie umowę dotyczącą urodzenia dziecka na zamówienie i odmówi zrzeczenia się praw rodzicielskich na rzecz zleciendawców?

Nasze społeczeństwo nie zdołało jak dotąd wypracować reguł prawnych, które pozwoliłyby zapanować nad niszczącą siłą energii atomowej. Zbieramy teraz przerażające żniwo tej kłęski. Istnieje wiele możliwości złego wykorzystania potencjału nauki w badaniach nad przyspieszeniem lub zahamowaniem prokreacji. Zanim posuniemy się zbyt daleko, musimy ustanowić granice prawne i etyczne.

Wykorzystując tekst artykułu „Technologia stwarza potrzebę stanowienia nowych praw” z poprzedniej strony, odpowiedz na poniższe pytania.

Pytanie 1: NOWE PRAWA

R236Q01- 0 1 9

Podkreśl zdanie, które wyjaśnia, co Australijczycy zrobili, aby umożliwić podjęcie decyzji w sprawie dalszego postępowania z zamrożonymi embrionami małżeństwa, które zginęło w katastrofie lotniczej.

NOWE PRAWA: PUNKTACJA 1

CEL PYTANIA: Interpretacja

Full credit

- Kod 1: Podkreśla LUB bierze w kółko zdanie, LUB część zdania, które zawiera przynajmniej JEDEN z następujących elementów:
- (1) „powołali komisję”
 - (2) „postanowili dać opinii publicznej trzy miesiące na ustosunkowanie się do ich zaleceń....”
- [Podkreślenie] ...Australijczycy powołali komisję w celu przeanalizowania tej sprawy... [Uczeń podkreśla jedno z odpowiednich zdań.]
 - [Podkreślenie] ...Australijczycy powołali komisję w celu przeanalizowania tej sprawy ... i ... postanowili dać opinii publicznej trzy miesiące na ustosunkowanie się do ich zaleceń ... [Uczeń podkreśla dwa odpowiednie fragmenty tekstu.]
 - [Podkreślenie] ...Australijczycy powołali komisję w celu przeanalizowania tej sprawy. ...i ...We Francji pewna kobieta musiała uzyskać zgodę sądu na wykorzystanie zamrożonej spermy swego zmarłego męża do urodzenia dziecka... [Jeden fragment tekstu jest podkreślony poprawnie, drugie podkreślenie nawiązuje do następnego pytania, dlatego należy je uznać.]

No credit

- Kod 0: Inne odpowiedzi
- [Podkreślenie] ...Embriony należy rozmrozić, ponieważ przekazanie ich komuś innemu wymagałoby zgody ich „dawców”, a taka zgoda nie została wydana... [Uczeń podkreśla niewłaściwy fragment tekstu.]
 - [Podkreślenie] ...Australijczycy powołali komisję w celu przeanalizowania tej sprawy... i ...Istnieje wiele możliwości złego wykorzystania potencjału nauki w badaniach nad przyspieszeniem lub zahamowaniem prokreacji... [Jeden fragment tekstu jest właściwie wybrany, drugiego podkreślonego fragmentu nie można uznać za odpowiedź na kolejne pytanie, dlatego nie można go zaliczyć jako poprawny.]

Kod 9: Brak odpowiedzi

Pytanie 2: NOWE PRAWA

R236Q02- 0 1 2 9

Wymień dwa podane przez autora przykłady, które wskazują, w jaki sposób nowoczesna technologia, stosowana do implantacji zamrożonych embrionów, stwarza potrzebę stanowienia nowych praw.

.....

.....

NOWE PRAWA: PUNKTACJA 2

CEL PYTANIA: Interpretacja

Full credit

- Kod 2: Wymienia co najmniej DWA spośród następujących elementów:
- (1) Kiedy państwo Rios zginęli, powstały kontrowersje, co zrobić z embrionami.
[Odpowiedzią niedopuszczalną jest wymienienie kontrowersji z paragrafu 4 (np.: „Co szpital powinien zrobić z zamrożonymi embrionami?”, „Czy embriony mają prawo do dziedziczenia majątku?”) o ile uczeń nie łączy wyraźnie tych kontrowersji ze śmiercią dawców embrionów (tzn. państwa Rios).]
 - (2) Pewna kobieta we Francji musiała uzyskać zgodę sadu na wykorzystanie spermy swego zmarłego męża.
 - (3) Jak należy postąpić, gdy zastępcza matka odmówi zrzeczenia się dziecka, które urodziła?
 - Wskazuje na potrzebę tego, żeby właściciele embrionów podjęli decyzję, co z nimi zrobić, jeżeli im się coś stanie, oraz ustanowienia praw rozstrzygających, co należy zrobić, kiedy zastępcza matka nie będzie chciała zrzec się dziecka.

Partial credit

- Kod 1: Wymienia JEDEN z podanych powyżej przykładów odnoszących się do biotechnologii ((1), (2) lub (3)) ORAZ (niszczącą siłę) energii atomowej.

No credit

- Kod 0: Inne odpowiedzi
- Zamrozili spermę i powinna pozostać zamrożona, dopóki nie zostanie użyta.
[Odpowiedź bez związku.]
 - — czy embriony są częścią majątku
— czy można je zaimplantować komuś innemu. *[Nie wiadomo, do której części artykułu nawiązuje ta odpowiedź. Jeżeli oba odnoszą się do przypadku państwa Rios, jest nie do przyjęcia (zobacz paragraf 2 w kodzie 1). Jeżeli drugi punkt nawiązuje do przypadku Francuzki, jest to przykład błędnej interpretacji, ponieważ żona nie jest „kimś innym”.]*
- Kod 9: Brak odpowiedzi